Ročník 1990

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA | SLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 6 **Vydána dne 1. února 1990** **Cena Kčs 9,50** (dotisk)

OBSAH:

22. Vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky o tvorbě a kontrole cen

Opatření federálních orgánů a orgánů republik

Postup při financování některých výdajů státních podniků a některých dalších socialistických organizací, schválený usnesením vlády Československé socialistické republiky ze dne 18. ledna 1990 č. 34

Oznámení ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky o vydání Přehledu změn v územní organizaci, v názvech obcí a jejich částí, ve střediskových obcích a v matričních obvodech s účinností od 1. ledna 1989

22

VYHLÁŠKA

Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky

ze dne 30. listopadu 1989

o tvorbě a kontrole cen

Federální cenový úřad podle § 104 zákona č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní správy, ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky podle § 6 zákona České národní rady č. 143/1973 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen, v úplném znění č. 23/1989 Sb. a ministerstvo financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky podle § 2 odst. 2 písm. e) zákona Slovenské národní rady č. 135/1973 Sb., o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen, v úplném znění č. 27/1989 Sb., stanoví:

ČÁST PRVNÍ
ROZSAH PLATNOSTI A ZÁKLADNÍ POJMY

§ 1
Předmět úpravy a rozsah platnosti

(1) Tato vyhláška upravuje

a) tvorbu a kontrolu cen (sazeb) výrobků, výkonů, služeb a prací[1]) (dále jen „výrobky“, pro výkony, služby nebo práce dále jen „výkony“),

b) působnost orgánů, organizací a organizačních jednotek v oblasti cen, které vystupují svým jménem[2]) (dále jen „organizace“).

[1]) Výrobky, výkony a práce klasifikované v rámci jednotné soustavy sociálně ekonomických informací a číselníků.

[2]) § 17 hospodářského zákoníku, v úplném znění č. 80/1989 Sb.

(2) Vyhláška se vztahuje na ceny výrobků dodávaných organizacemi se sídlem v československé socialistické republice za tuzemskou měnu, kromě cen výrobků prodávaných zahraničními kulturně informačními středisky, cen bytů prodávaných občanům, mezinárodních tarifů dopravy a spojů a smluvních cen, pro jejichž tvorbu platí zvláštní předpis.[3])

(3) Pro ocenění vnitropodnikových výkonů platí tato vyhláška jen, pokud tak stanoví zvláštní předpis.[4])

(4) Pro ceny při úplatných převodech vlastnictví nebo práva hospodaření s majetkem v socialistickém společenském vlastnictví mimo obvyklé hospodaření a pro náhrady za jeho dočasné užívání mezi socialistickými organizacemi, pro způsob ocenění staveb, pozemků a porostů pro účely převodů nebo přechodů vlastnictví k nim, pro způsob zjištění úhrady za zřízení práva osobního užívání pozemků, pro náhrady za dočasné užívání pozemků ve vztahu k občanům a pro úhrady za dočasné užívání staveb nebo jejich částí platí vyhláška, jen pokud nestanoví jinak zvláštní předpisy.[3]) a[5])

(5) Je-li v této vyhlášce uveden

a) „ústřední cenový orgán", rozumí se tím Federální cenový úřad nebo ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky nebo ministerstvo financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky v rozsahu jejich působnosti,

b) „národní výbor", rozumí se tím krajský národní výbor, Národní výbor hlavního města Prahy, Národní výbor hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy, obvodní národní výbor v Bratislavě, Národní výbor města Košic a okresní národní výbor v Slovenské socialistické republice, a to v rozsahu jejich působnosti,

c) „cenový orgán", rozumí se tím ústřední cenový orgán a národní výbor, popřípadě jiný orgán hospodářského řízení[6]) v rámci jeho pověření cenovou působností.

Druhy cen
§ 2

(1) V národním hospodářství se uplatňují tyto druhy cen:

a) velkoobchodní ceny; obsahují nutné náklady výroby (dovozu), popřípadě náklady odbytu a zisk nebo ztrátu ve výši vyplývající z použitého způsobu jejich tvorby; u zemědělských výrobků zahrnují nákupní ceny a přirážku za nákupní, popřípadě i odbytovou činnost; u dovážených výrobků zahrnují ve stanovených případech clo; za tyto ceny se dodávají výrobky organizacím pro výrobní spotřebu, investice, pro zabezpečení obrany a bezpečnosti státu a pro další odbyt, kromě dodávek pro vývoz a dodávek za ceny podle písmen d) až f),

b) nákupní ceny; jejich ekonomický obsah je obdobný jako u velkoobchodních cen; za tyto ceny nakupují organizace zemědělské výrobky od jejich výrobců pro výrobní spotřebu, investice a pro další odbyt, a pověřené organizace předměty získané sběrem; nákupní ceny mohou být podle rozhodnutí ústředního cenového orgánu uplatněny i na výrobky vyráběné zemědělskými podniky ze zemědělských surovin,

c) kupní ceny; zahrnují ceny franko čs. hranice, tj. zahraniční ceny v obchodní paritě snížené při vývozu a zvýšené při dovozu o přímé obchodní náklady zahraniční, přepočtené na Kčs podle platného kursu a obchodní přirážky nebo obchodní srážky organizací oprávněných k zahraničně obchodní činnosti (dále jen „organizace zahraničního obchodu"); za tyto ceny dodávají tuzemští dodavatelé výrobky pro vývoz organizacím zahraničního obchodu a organizace zahraničního obchodu výrobky z dovozu tuzemským odběratelům, pokud se na dovážené výrobky dodávané organizacemi zahraničního obchodu neuplatňují ceny podle písmena a) a d), popřípadě kupní ceny se základní a dodatkovou daní z obratu[7]) (s rozdílem vnitřního trhu),

---

[3]) Vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky ze dne 1. února 1990, o smluvních cenách.

[4]) Vyhláška z 1. února 1990, o smluvních cenách, pokud jde o ocenění základních prostředků pořízených ve vlastní režii. Směrnice k účtovým osnovám vydávané federálním ministerstvem financí.

[5]) Vyhláška ministerstva místního hospodářství č. 200/1956 Ú. l. (Ú. v.), o nájemném z pozemků, na nichž se těží písky.
Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd ČSR č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků.
Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 205/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků.
Vyhláška Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 60/1964 Sb., o úhradě za užívání bytu a za služby spojené s užíváním bytu, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška ministerstva vnitra č. 98/1967 Sb., o úhradě za užívání nebytových prostorů.
§ 397 odst. 3 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., v úplném znění č. 70/1983 Sb.

[6]) § 26a hospodářského zákoníku.

[7]) Sazebník daně z obratu vydaný federálním ministerstvem financí podle § 16, 18 a § 19 odst. 1 zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu.

d) obchodní ceny; zahrnují velkoobchodní, nákupní nebo kupní ceny a základní sazbovou daň z obratu; za tyto ceny se dodávají výrobky z tuzemské výroby nebo z dovozu určené k dalšímu prodeji za maloobchodní ceny organizacím, které mají nárok na obchodní srážku,

e) maloobchodní ceny; zahrnují obchodní ceny nebo velkoobchodní ceny a rozdílovou daň z obratu a obchodní srážky, ve stanovených případech zahrnují clo, odbytovou přirážku, cenový rozdíl, popřípadě obchodní přirážku; jen za tyto ceny se prodávají výrobky občanům; organizacím se za maloobchodní ceny dodávají výrobky při nákupu v maloobchodě nebo při nákupu od jiných dodavatelů, jde-li o výrobky, u nichž se obecně uplatňuje rozdílová daň z obratu a organizace je podle daňových předpisů povinna nakupovat je za ceny s daní, dále drobným provozovnám národních výborů, pokud nejsou prohlášeny za plátce daně z obratu; za maloobchodní ceny nelze dodávat potravinářské výrobky určené k jiným účelům než pro lidskou výživu,

f) velkoobchodní ceny s daní z obratu; zahrnují velkoobchodní cenu, základní sazbovou a dodatkovou daň z obratu, popřípadě rozdíl mezi odbytovou přirážkou odpovídající způsobu dodávky a odbytovou přirážkou, kterou oprávněná organizace může čerpat z dodatkové daně z obratu podle daňových předpisů;[7]) za tyto ceny se dodávají výrobky mimotržním odběratelům, kteří jsou podle daňových předpisů povinni nakupovat za ceny s daní a nemusí podle písmene e) nakupovat za maloobchodní ceny, nebo drobným provozovnám národních výborů uvedeným v písmenu e), není-li maloobchodní cena stanovena, popřípadě, je-li stanovena výhradně pro výrobek určený pro osobní spotřebu občanů.[8])

(2) V případech, kdy je výše velkoobchodní ceny a maloobchodní ceny stejná, posuzuje se cena jako maloobchodní při dodávkách občanům a jako velkoobchodní při dodávkách organizacím s výjimkou uvedenou v § 29 odst. 3.

§ 3

(1) Druhy cen podle § 2 lze stanovit s platností omezenou časem nebo množstvím jako prozatímní, popřípadě přechodně platné ceny, nebo uplatnit před vlastní výrobou jako předběžné ceny nebo jako cenové limity. Předběžnou cenu a cenový limit nelze použít při dodávce výrobků.

(2) Prozatímní je cena použitá dodávající organizací, kdy nelze do doby potřebné pro fakturaci stanovit konečnou cenu. Po stanovení konečné ceny vypořádá dodavatelská organizace rozdíl mezi prozatímní a konečnou cenou od počátku dodávek neprodleně, nejpozději do 20 dnů od doby, kdy byla konečná cena stanovena. Prozatímní cena musí být jako prozatímní označena ve faktuře. Prozatímní cenu může použít dodavatelská organizace v odůvodněných případech, jestliže se o výši a době platnosti prozatímní ceny písemně dohodne s odběratelem, přitom doba platnosti smí být nejvíce 12 měsíců. Prozatímní cenu nelze uplatnit, jestliže nejsou splněny podmínky uvedené v § 39 odst. 1 písm. ch) a u maloobchodních cen.

(3) Přechodně platná je cena, jejíž platnost je omezena časově nebo množstvím výrobků. Rozdíl mezi přechodně platnou cenou a konečnou cenou se nevypořádává s odběrateli. Pokud časové omezení přechodně platné velkoobchodní ceny přesáhne jeden kalendářní rok, stanoví se současně pro další léta ročně se snižující ceny (stupňovité ceny). Přechodně platné ceny stanoví cenový orgán

a) za podmínek uvedených v § 32 nebo v rozhodnutích cenových orgánů; podle § 26 nebo podle zvláštního pověření ústředních cenových orgánů mohou tyto ceny stanovit i organizace, nebo

b) v jednotlivých zdůvodněných případech u výrobků, které jsou výsledkem řešení plánu vědeckotechnického rozvoje na všech stupních řízení a nejsou cenově zvýhodněny.

(4) Předběžná cena je informací dodavatele o výši ceny, jestliže konečnou cenu nelze zatím stanovit a informace o ceně je nutná zejména pro uzavření smlouvy. Podle dostupných podkladů se uplatňuje způsob tvorby cen používaný v příslušné skupině výrobků, a nelze-li jej použít, určí se předběžná cena odhadem. Předběžnou cenu nelze uplatnit pro výrobek, pro který je nebo má být stanoven cenový limit. Předběžná cena se použije

a) jestliže to vyplývá ze zvláštního předpisu[9]) nebo z ustanovení § 33 nebo z rozhodnutí ústředního cenového orgánu,

---

[8]) Např. v ceníku VC-MC 17/9/89, vodárenství a kanalizace, Cenový věstník částka 46/1988, příloha č. III.

[9]) § 231 občanského zákoníku.
§ 17 odst. 2 vyhlášky ministerstva všeobecného strojírenství č. 137/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav silničních vozidel pro motorovou dopravu.
§ 2 odst. 6 a 7 vyhlášky ministerstva všeobecného strojírenství a Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. 18/1965 Sb., o podmínkách údržby a oprav silničních vozidel pro motorovou dopravu v majetku občanů a nesocialistických organizací.

b) k sestavení rozpočtů staveb, jestliže pro stanovení velkoobchodních cen některých dodávek nejsou splněny podmínky podle této vyhlášky,

c) pro ocenění přímého materiálu, které je potřebné k vytvoření cenového limitu nebo ceny výrobku.

(5) Cenový limit určuje horní hranici ceny budoucího tuzemského nebo budoucího dováženého výrobku, popřípadě spodní hranici kupní ceny vyváženého výrobku a stanoví se v případech uvedených v § 35.

§ 4
Kategorizace cen

(1) Druhy cen uvedené v § 2 a 3 se uplatňují jako

a) centrálně stanovené ceny výrobků, které mají zásadní význam pro podmínky výrobní i nevýrobní sféry a životní náklady obyvatelstva; tyto ceny stanovují a mění cenové orgány, kromě případů podle odstavců 3 až 5,

b) centrálně regulované ceny výrobků, jejichž ceny nestanovují cenové orgány, ani nejsou zařazeny do smluvních cen; tyto ceny stanovují organizace po projednání a souhlasu odběratelů v rámci stanovené úrovně cen a podle zvláštního předpisu provádějí jejich změny,[10]) nejde-li o změny podle odstavců 3 až 5,

c) smluvní ceny nebo smluvní přirážky a srážky ke stanoveným cenám; tyto ceny, přirážky a srážky se sjednávají a mění dohodou dodavatele s odběratelem buď jako volné ceny, které jsou plně regulované trhem, nebo se sjednávají v rámci centrálně usměrňované úrovně cen; seznam výrobků, u nichž se uplatňují a pravidla pro jejich sjednávání a usměrňování stanoví zvláštní předpis.[3])

(2) Ceny centrálně stanovené a centrálně regulované (dále jen „ceny stanovené") se tvoří, projednávají a stanovují způsobem určeným touto vyhláškou.

(3) Organizace pověřená stanovením velkoobchodní nebo nákupní ceny, jakož i cenový orgán, mohou stanovit nižší cenu nového výrobku, než je cena vytvořená podle § 9 až 17. K zabezpečení odbytu nebo na základě zdůvodněných požadavků odběratele může dodavatel snížit pro všechny své odběratele cenu již stanovenou cenovým orgánem nebo pověřenou organizací nebo poskytnout některým odběratelům slevu, kterou je povinen vyznačit ve faktuře. Snížení ceny ani slevy z ceny nelze uplatnit u velkoobchodních cen dovozu stanovených Federálním cenovým úřadem, pokud jsou vyšší než běžná kupní cena dovozu. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na slevy podle jiných předpisů[11]) a nezakládá nárok na zvýšení dotace ze státního rozpočtu. Organizace uvedené v § 22 odst. 6 nesmějí sníženou velkoobchodní cenu, za kterou výrobek nakoupily, při jeho prodeji zvýšit.

(4) Organizace pověřené gescí v maloobchodních cenách jsou povinny snížit v relativně stejné výši maloobchodní cenu v případech, kdy dodavatel sníží velkoobchodní cenu pro všechny odběratele podle odstavce 3, a to nejdéle do dvou měsíců po snížení velkoobchodní ceny. V případech, kdy nedochází ke snížení velkoobchodní ceny mohou organizace k zabezpečení plynulého prodeje stanovit přechodně nižší maloobchodní cenu na vrub obchodní srážky, popřípadě obchodní přirážky, pokud na ni mají nárok, nebo na vrub cenového rozdílu zahrnutého v maloobchodní ceně, jestliže cenový rozdíl zúčtovávají s rizikovým fondem; ostatní organizace postupují podle zvláštního rozhodnutí.[12]) Takto snížené maloobchodní ceny nemusí být jednotné. Trvalé snížení maloobchodních cen výrobků, které se nadále budou dodávat do tržních fondů, je možné jen za podmínky, že se v relativně stejné výši sníží i velkoobchodní, popř. nákupní cena nebo kupní cena a zachová se jednotnost maloobchodních cen. Snížit maloobchodní ceny jen pro své zaměstnance mohou organizace pouze na základě zvláštního předpisu.[13]) Snížením maloobchodní ceny nesmí dojít ke snížení relativní výše daně z obratu.

(5) Jde-li o ceny uvedené v § 2 odst. 2, platí pro jejich snížení nebo poskytování slev ustanovení odstavce 3 ve vztahu k organizacím a odstavce 4 ve vztahu k občanům.

ČÁST DRUHÁ
VYJÁDŘENÍ PODMÍNEK VÝROBY A REALIZACE V CENÁCH

§ 5
Postup při tvorbě cen

(1) Tvorba cen zahrnuje

---

[10]) Výměr Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR o změnách cen.

[11]) § 201 hospodářského zákoníku.
§ 251 a 252 občanského zákoníku.
§ 10 vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí ČSR, ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví.

[12]) Směrnice FMF č. j. VI-3/28571/76 pro vypořádání cenových rozdílů v maloobchodních cenách v organizacích zabývajících se prodejem výrobků z tržních fondů za maloobchodní ceny v r. 1977-78, ve znění úpravy č. j. VI-3/20060/79.

[13]) § 113 odst. 3 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., v úplném znění č. 52/1989 Sb.

a) určení způsobu tvorby ceny,
b) zpracování návrhu ceny,
c) projednání návrhu ceny s odběrateli,
d) stanovení ceny.

(2) Cena se tvoří pro nový výrobek vymezený podstatnými kvalitativními a podstatnými dodacími podmínkami a měrnou jednotkou. Jako jednici, pro níž se cena tvoří, lze určit

a) jednotlivý výrobek nebo jeho část (díl), která je předmětem samostatné dodávky, nebo
b) dobu provádění výkonu (např. hodinová sazba), nebo
c) skupinu výrobků s obdobnými kvalitativními a dodacími podmínkami, nebo stejného užití (skupinová cena),
d) soubor různých výrobků tvořících funkčně nebo jinak ucelenou dodávku (souhrnná cena).

(3) Jestliže je tak stanoveno v příslušných ceníčích, tvoří se cena součtem stanovených cen výkonů a cen spotřebovaného přímého materiálu s ohledem na jejich množství, popřípadě dalších nákladů uvedených v ceníku.

§ 6

Podstatné kvalitativní a podstatné dodací podmínky

(1) Podstatné kvalitativní a podstatné dodací podmínky, za nichž byla cena stanovena, zahrnují vybrané údaje o technické úrovni, užitných vlastnostech, jakosti a druhu výrobku, rozsahu a podmínkách jeho dodávky, které jsou rozhodující pro odběratele, popřípadě podmínky stanovené cenovým orgánem.

(2) Podstatné kvalitativní podmínky se vymezují buď odvoláním na příslušnou technickou dokumentaci používanou v daném oboru (skupině výrobků), zejména na státní, podnikovou, popřípadě zahraniční normu, na technické podmínky, výkres, vzorek, model a u nestandardních výrobků na požadavky odběratele nebo výběrem rozhodujících údajů z nich.

(3) Podstatné dodací podmínky se vymezují především podle základních podmínek dodávek, technických podmínek všeobecných podmínek ceníků, hospodářských a jiných smluv.

(4) Vymezení podstatných kvalitativních a podstatných dodacích podmínek (dále jen „podstatné podmínky") je součástí návrhu ceny nového výrobku. Návrh na jejich vymezení předkládá dodavatel. Odběratel může požadovat odlišné vymezení podstatných podmínek od návrhu dodavatele, avšak jen v rámci platné technické dokumentace a dalších platných podkladů uvedených v odstavcích 1 až 3. Pokud nedojde k dohodě mezi dodavatelem a odběrateli, platí vymezení podstatných podmínek podle požadavku odběratelů. Nenavrhne-li dodavatel ani odběratel vymezení podstatných podmínek, považují se za podstatné všechny podmínky platné pro výrobek, a není-li příslušná dokumentace, podmínky, z nichž se vycházelo při tvorbě ceny nebo při sestavení cenové kalkulace.

(5) Zlepšení podstatných podmínek nového výrobku, které je ověřitelné až při jeho užití, zejména delší životnost, lze do ceny promítnout jen tehdy, prodlouží-li dodavatel ve stejném rozsahu záruční dobu, nebo bylo-li toto zlepšení státní zkušebnou ověřeno a potvrzeno. Tyto změny podstatných podmínek se v ceně vyjádří úměrně nákladům nutným na jejich dosažení, přičemž nesmí docházet ke zhoršení efektivnosti použití výrobku u odběratele.

(6) U výkonů se za podstatné považují všechny podmínky, jimiž je výkon určen.

(7) Ústřední cenové orgány mohou rozhodnout pro obory nebo skupiny výrobků o způsobu vymezení podstatných podmínek a o způsobu řešení odchylek buď v ceně nebo v zájmu snížení administrativní náročnosti o uplatnění dodatkového odvodu (dále jen „cenový odvod") podle zvláštního předpisu.[14])

(8) Za změnu podstatných podmínek, za nichž byla stanovena cena, se nepovažuje rozdílné označení nebo ocenění totožných surovin, materiálů a výrobků, zejména v důsledku odlišného způsobu jejich pořízení. Totéž platí pro změny stupnic mzdových tarifů, změny v ocenění jiných nákladů, pro změny v technologii výroby, jimiž se nemění podstatné podmínky výrobku, a pro obecně platné změny základních podmínek dodávek.

§ 7

Nový výrobek

(1) Novým se pro účely této vyhlášky rozumí výrobek, který se od výrobků se stanovenou cenou odlišuje některou z podstatných podmínek a který současně

a) uspokojuje společenské potřeby, jež dosud nebyly uspokojovány, popřípadě uspokojuje společenské potřeby jinak než dosud nebo
b) umožňuje relativní snížení nákladů ve výrobě nebo ekonomický přínos u tuzemských odběratelů nebo u vyvážených výrobků zlepšení efektivnosti vývozu nebo efektivně nahrazuje dovoz nebo
c) v souladu s koupěschopnou poptávkou lépe uspokojuje potřeby obyvatelstva.

[14]) § 13 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb., o státním řízení cen.

(2) Za nový se také považuje výrobek, který má stanovenou cenu,

a) ale jeho výrobu zavádí organizace, pro níž neplatí jednotnost cen podle § 32 a 34 nebo podle rozhodnutí ústředních cenových orgánů,

b) jehož výroba skončila, protože byla nahrazena dovozem a který je nutno znovu vyrábět k zajištění plynulého zásobování nebo pro vysoké ceny dovozu; stanovená velkoobchodní cena, jíž se ruší dosud platná cena, nesmí být vyšší než dosavadní kupní cena dovozu.

(3) Za nový se nepovažuje výrobek,

a) u něhož se dodatečnými úpravami zajišťuje dodržení podstatných podmínek, které platí pro stanovenou cenu již vyráběného výrobku,

b) se změnami podstaných podmínek znamenajícími zvýšení ceny, s nimiž odběratelé nesouhlasí, nebo u nichž nebyl dodržen postup podle § 6 odst. 5,

c) který ve spotřebě nahrazuje již vyráběný výrobek nebo je s již vyráběným výrobkem zaměnitelný, jestliže zároveň nedochází ke změně některé z podstatných podmínek, kterou požaduje odběratel,

d) u něhož došlo pouze ke změně číselného kódu jednotné klasifikace, nebo názvu.

V těchto případech se převezme cena již vyráběného výrobku, s výjimkou případů zhoršení podstatných podmínek podle písmene c), kdy je nutno stanovit nižší cenu.

§ 8

Způsoby tvorby cen

(1) K zabezpečování trvalého procesu objektivizace cen je nutno uplatňovat způsoby tvorby cen, které

a) odpovídají potřebám plynulé aktualizace cen tím, že ceny nových výrobků se tvoří v souladu s plánovanou nebo jiným rozhodnutím určenou úrovní cen pro rok, kdy se cena tvoří; tímto způsobem realizovat postupné sepětí vnitřních cen se zahraničními cenami a potřebné vazby mezi jednotlivými druhy cen, a to i v případech, kdy se současně neprovádí změna cen již vyráběných výrobků,

b) vyjadřují podmínky výroby a spotřeby na vnitřním i zahraničních trzích a tím zajišťují ekonomicky odůvodněný vztah mezi cenami a podstatnými podmínkami výrobků, u výrobních prostředků vedou ke snížení ceny na jednotku rozhodujícího parametru nebo umožňují odběrateli dosáhnout ekonomický, popřípadě jiný přínos,

c) zabezpečují, že u kalkulačních způsobů se náklady výroby a oběhu kalkulují pouze v ekonomicky odůvodněné výši, u souběžných výrob nejvýše průměrné náklady při vyloučení okrajových výrobců, a že sazby zisku se stanovují v závislosti na konečné efektivnosti výrob a u vyvážených výrobků podle efektivnosti vývozu.

(2) Způsoby tvorby cen schválené cenovým orgánem pro jednotlivé obory či skupiny výrobků používají závazně všechny organizace, pro něž platí jednotnost cen (dále jen „závazný způsob"), pokud není rozhodnutím cenového orgánu rozsah jejich platnosti omezen. Tyto závazné způsoby cenové orgány průběžně aktualizují na podmínky odpovídající plánované úrovni cen.

(3) Při určování způsobů tvorby cen u nových výrobků, pro které není stanoven závazný způsob, je závazné pořadí jejich uplatňování podle § 9 až 17. Odběratelé, kteří jsou účastníky cenového řízení, jsou povinni kontrolovat, zda dodavatel použil správný způsob tvorby ceny. Jestliže pro nesplnění této povinnosti bude stanovena nesprávně vyšší cena, nesmějí tito odběratelé její nesprávné zvýšení promítnout do ceny svých výrobků.

(4) Příslušná organizace zahraničního obchodu je povinna na požádání organizace, která zpracovává návrh ceny, poskytnout, popřípadě obstarat bezplatně údaje potřebné pro správné uplatnění zahraničních cen podle § 9 až 11 a § 21, a to nejpozději do 30 dnů od doručení požadavku, není-li mezi nimi dohodnut jiný termín.

(5) Při tvorbě cen se nesmějí stanovené ceny porovnávat se smluvními cenami, s cenami upravenými podle § 19 a ceny základní, t. j. neupravené podle § 21, s cenami zvýhodněnými a znevýhodněnými.

(6) Metodiku propočtu cen podle způsobů uvedených v § 9 až 21 podrobněji upravuje rozhodnutí ústředních cenových orgánů.[15])

§ 9

Odvození velkoobchodní ceny z ceny dovozu

(1) Ceny dovozu se uplatňují jako dlouhodobý maximální limit pro tvorbu vnitřních velkoobchodních cen nových výrobků bez ohledu na to, jakým způsobem se vnitřní velkoobchodní ceny vytvářejí tak, aby působily na snižování nákladů výroby a přibližování efektivnosti naší výroby přední světové úrovni.

(2) Ceny dovozu jako maximální limit se uplatňují

[15]) Výměr Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 01/90 o metodice tvorby cen.

a) u dovážených energií, surovin, materiálů a výrobků, u nichž se při uplatňování cen dovozu postupuje podle § 25,
b) na základě rozhodnutí ústředních cenových orgánů u skupin výrobků vyráběných v tuzemsku, jejichž ceny dovozu jsou nižší než velkoobchodní ceny vytvořené některým ze způsobů tvorby cen podle § 10 až 17,
c) když odběratel prokáže v cenovém řízení skutečnou nižší cenu dovozu, má reálnou možnost dovozu a tuzemský dodavatel chce dodávat výrobky z vlastní výroby,
d) u útlumových výrob v souladu s plánovaným postupem jejich omezování.

(3) Výrobní organizace je povinna v případech podle odstavce 2 písm. b) vytvořit návrh ceny též způsobem podle § 10 až 17 příslušným pro daný výrobek. Ve své působnosti může organizace stanovit jen cenu nižší.

§ 10

Odvození ceny ze zahraničních cenových relací

(1) Cena nového výrobku se odvozuje z průměrné relace mezi zahraničními cenami dvou zahraničních výrobků, z nichž jeden je obdobný nově vyráběnému výrobku a druhý tuzemskému výrobku s platnou velkoobchodní cenou. Jsou-li takové výrobky vyráběny ve více státech, použijí se ke zjištění relací zahraniční ceny alespoň ze dvou států. Přitom se používají údaje z rozhodujících zahraničních trhů, tak aby se působilo na zvýšení konkurenceschopnosti nových výrobků.

(2) V oborech, kde je větší počet zahraničních výrobců s rozdílnou technickou i cenovou úrovní výrobků, je povinen dodavatel dohodnout s hlavními odběrateli a příslušnou organizací zahraničního obchodu teritorium i výrobce, z jehož cen se zahraniční cenové relace odvodí.

(3) Zahraničními cenovými relacemi je nutno vytvořit návrh ceny

a) opakovaně dodávaného výrobku, který je předmětem jmenovitého úkolu, výsledkem řešení úkolu plánu technického rozvoje nebo výstupem z nové výrobní kapacity a předpokládá se jeho vývoz,
b) v případech, kdy se dodavatel s odběratelem dohodli na výhradním uplatňování tohoto způsobu tvorby cen pro příslušnou skupinu nebo obor a nejde o organizace stejného sdružení,
c) opakovaně dodávaného výrobku určeného pro konečnou spotřebu, který je v tuzemsku cenově neporovnatelný,
d) pokud tak rozhodne cenový orgán.

(4) Jestliže nový výrobek nahrazuje, rozšiřuje nebo doplňuje ve vývozu dosavadní porovnatelný výrobek a v případech, kdy výrobní organizace ani organizace zahraničního obchodu nemají potřebné údaje o zahraničních cenových relacích a nový výrobek se má vyvážet, lze použít relaci zahraniční ceny nového výrobku a výrobku s obdobnou strukturou materiálu, technologií a užitím, dosahovanou ve vývozu do téhož státu.

(5) Je-li pro tvorbu cen nových výrobků uvedených v odstavci 3 stanoven závazný způsob podle § 13, 14 nebo § 15 odst. 2 písm. a), vypracuje organizace návrh velkoobchodní ceny i tímto závazným způsobem. Jde-li o jmenovitý úkol, pro jehož výstup nejsou závazné způsoby stanoveny, vypracuje organizace též propočet ceny podle § 17. V případě nedostatečné shodnosti tuzemských a zahraničních výrobků nebo nedostatečné průkaznosti zahraničních cen mohou propočet ceny podle § 17 vyžádat i hlavní odběratelé nebo cenové orgány při cenovém řízení. Organizace pověřené působností ve stanovení cen mohou v těchto případech stanovit cenu vytvořenou podle zahraničních cenových relací, pokud je vyšší, jen v případě její registrace[16]) ústředním cenovým orgánem. V ostatních případech mohou stanovit jen cenu nižší.

(6) Zahraniční cenové relace podle odstavce 3 písm. c) není nutno uplatňovat, jestliže podle zvláštní úpravy[17]) nemusí ani organizace zahraničního obchodu mít příslušnou zahraniční cenovou dokumentaci a bylo by ji nutno opatřit jen za úplatu v zahraniční měně.

§ 11

Odvození velkoobchodní ceny z ceny vývozu

(1) Velkoobchodní cena nového výrobku se odvozuje ze skutečně dosažené ceny vývozu tak, aby ceny vývozu byly převedeny do úrovně vnitřních velkoobchodních cen a aby vývoj cen vývozu se promítal do vývoje velkoobchodních cen.

(2) Odvození velkoobchodních cen z cen vývozu se použije u výlučně vyvážené produkce, přičemž organizace může provést přepočet cen vývozu na úroveň velkoobchodních cen buď souhrnně za obor a určené období nebo podle jednotlivých výrobků. V případě, že výlučně vyvážený výrobek bude dodatečně opakovaně dodáván do tuzemska a nejde o dodávku, pro níž lze sjednat smluvní cenu, vytvoří se a stanoví jeho cena způsobem používaným pro příslušný obor (skupinu). Takto stanovená cena platí pro všechny další dodávky do tuzemska.

§ 12

Odvození velkoobchodní ceny z maloobchodní ceny

(1) Velkoobchodní cena nového spotřebního výrobku se odvozuje z návrhu jeho maloobchodní ceny

[16]) § 6 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[17]) Instrukce federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 6/86 o tvorbě a kontrole zahraničních cen.

tak, že z navrhované maloobchodní ceny se odečte základní sazbová daň, obchodní srážka a cenový rozdíl podle § 19 odst. 5. Je-li v maloobchodních cenách obsažena rozdílová daň z obratu, odečte se v relativně stejné výši jako u porovnatelného výrobku.

(2) Tento způsob tvorby velkoobchodní ceny se použije vždy, kdy

a) pro tvorbu maloobchodní ceny je stanoven závazný způsob podle § 10 nebo 13 a jednice pro tvorbu maloobchodní ceny i velkoobchodní ceny je stejná,

b) maloobchodní cenu stanoví cenové orgány a velkoobchodní cenu pověřená organizace,

c) navržená velkoobchodní cena vytvořená způsobem podle § 9 až 17 by vedla k maloobchodní ceně, za níž by nebylo možné nový výrobek prodat a záporný cenový rozdíl se neuplatní,

d) v dalších případech podle rozhodnutí ústředního cenového orgánu.

§ 13

Parametrické způsoby

(1) Parametrickými způsoby se odvozuje cena nového výrobku na základě prokazatelné závislosti výše ceny na velikosti rozhodujících technickoekonomických parametrů užití, zjištěné u více porovnatelných výrobků tak, aby ceny nových výrobků umožnily odběratelům dosáhnout ekonomický nebo jiný přínos. K těmto způsobům tvorby cen patří zejména cenové řady, cenové ukazatele a bodovací způsob.

(2) Parametrický způsob se uplatní pro tvorbu cen výrobků, jejichž změny podstatných podmínek lze převážně vyjádřit měřitelnými veličinami a jsou stanoveny nebo se současně stanovují ceny potřebného počtu porovnatelných výrobků.

§ 14

Cenové normativy

(1) Cenové normativy jsou soubory technicky zdůvodněných progresivních norem spotřeby přímého materiálu, přímých mezd, ostaních přímých nákladů, sazeb nepřímých nákladů a zisku, které jsou závazné pro sestavení cenové kalkulace tak, aby působily na snižování nákladů organizací vyrábějících s vyššími než průměrnými náklady. Nezbytnou podmínkou cenových normativů je normativ přímých mezd a sazby nepřímých nákladů a zisku, a to buď samostatně pro jednotlivé položky kalkulace, nebo jako komplexní položka.

(2) Cena nového výrobku se tvoří pomocí cenových normativů jen v případě, kdy cenové normativy jsou schváleny cenovým orgánem.

§ 15

Stavebnicový způsob

(1) Stavebnicovým způsobem se tvoří cena nového výrobku součtem cen všech jeho dílů a výkonů nebo jejich připočtením (odečtením) k ceně porovnatelného výrobku (úplný stavebnicový způsob) nebo připočtením (odečtením) k ceně porovnatelného výrobku částek zjištěných cenovou kalkulací přibývajících (ubývajících) dílů a výkonů, které nemají dosud stanovenou cenu (kombinovaný stavebnicový způsob).

(2) Pokud není povinnost vytvořit cenu některým ze způsobů podle § 9 až 14, uplatňuje se

a) úplný stavebnicový způsob v případech, kdy všechny potřebné díly a výkony mají platnou cenu,

b) kombinovaný stavebnicový způsob v případech, kdy jde o dílčí změnu již vyráběného výrobku nebo jestliže si použití tohoto způsobu odběratelé vyžádají při projednávání návrhu ceny vytvořené podle § 16 nebo 17.

§ 16

Kalkulační porovnání

(1) Kalkulačním porovnáním se tvoří cena nového výrobku pomocí porovnání cenové kalkulace nového výrobku s kalkulací porovnatelného výrobku tak, aby rozdíly v cenách byly zdůvodněny změnami v technickoekonomických parametrech porovnávaných výrobků a u vyvážených výrobků i efektivností vývozu.

(2) Kalkulační porovnání se uplatňuje pro tvorbu cen výrobku, který je porovnatelný s dosud vyráběným výrobkem, a jestliže není pro něj možno použít některý ze způsobů tvorby cen podle § 9 až 15.

§ 17

Individuální cenová kalkulace

(1) Individuální cenovou kalkulací se tvoří cena nového výrobku na základě cenové kalkulace sestavené podle podmínek dodavatelské organizace.

(2) Tímto způsobem se tvoří cena výrobku

a) který není svými podstatnými kvalitativními podmínkami porovnatelný s dosud vyráběnými výrobky a jestliže jeho cenu není možno vytvořit podle § 9 až 12 nebo § 15,

b) podle § 26 odst. 2, § 28 odst. 4 písm. d), § 33 odst. 7 písm. a), § 34 odst. 3 nebo podle rozhodnutí cenového orgánu.

(3) Dodavatel je povinen ověřit velkoobchodní cenu vytvořenou individuální kalkulací

a) na žádost odběratele způsobem a ve lhůtách vzájemně dohodnutých,

b) u jmenovitých úkolů státního plánu a v případech, kdy tak rozhodl cenový orgán, způsobem a ve lhůtách cenovým orgánem určených.

(4) Ověřování velkoobchodní ceny vytvořené individuální kalkulací se neprovádí u

a) přechodně platných cen a cen stanovených po přechodně platných cenách,

b) dílů, náhradních dílů a oprav,

c) přirážek a srážek podle § 23.

§ 18

Úprava cen z hlediska vyjádření podmínek realizace

(1) Návrh ceny nového výrobku vytvořené některým ze způsobů tvorby cen podle § 9 až 17 může být dále upraven ke zvýraznění podmínek realizace, a to

a) k docílení potřebné relace ceny nového výrobku k cenám výrobků zaměnitelných podle § 19,

b) k zabránění negativnímu vlivu ceny nového výrobního prostředku na náklady odběratelů podle § 20,

c) ke zvýhodnění nebo znevýhodnění ceny výrobku podle § 21.

(2) Ústřední cenové orgány mohou stanovit rozdílné ceny téhož výrobku pro dodavatele a odběratele (dvojí ceny), popřípadě pro některé dodavatele a odběratele v případech, kdy

a) nelze jednotnou cenou zajistit její žádoucí působení na dodavatele i odběratele,

b) je zájem na jednostranném působení podmínek realizace buď u dodavatele nebo u odběratele.

(3) Při uplatnění podmínek realizace lze cenu upravit jen podle jediného důvodu uvedeného v odstavci 1 stejného pro velkoobchodní a maloobchodní cenu.

§ 19

Cenové relace

(1) Zpracovatel návrhu velkoobchodní ceny vytvořené podle § 9 až 16, zpracovatel návrhu maloobchodní ceny a orgány a organizace, s nimiž se návrhy cen projednávají, mohou k docílení potřebné cenové relace nového výrobku k cenám výrobků již dodávaných navrhnout zvýšení nebo snížení ceny za účelem

a) dosažení souladu působení cen s plánovaným vývojem hmotných proporcí základních surovin a materiálů, potřebou jejich vzájemné zaměnitelnosti a plánovaným postupem sepětí vnitřních a zahraničních cen,

b) podpory společenských záměrů v politicko-výchovných, zdravotních, kulturních a dalších oblastech společenského a sociálního rozvoje,

c) účinnějšího využití cen k vytváření souladu nabídky a poptávky a pro obměnu výrobků v žádoucí struktuře a cenových polohách, jakosti a provedení, s výjimkou výrobků představujících základní životní potřeby.

(2) Pomocí cenových relací se přímo tvoří cena nového výrobku, který vzniká jako vedlejší produkt technologického postupu výroby jiného výrobku (tzv. sdružená výroba) a nelze použít některého ze způsobů tvorby cen podle § 9 až 17.

(3) Zvýšení podle odstavce 1 nelze ve velkoobchodních cenách uplatnit v případech, kdy by

a) došlo ke zvýšení ceny vytvořené podle § 9 až 13,

b) u výrobků s rozdílovým ukazatelem vývozu[18]) nižším než 100 bodů, došlo k jeho dalšímu snížení proti porovnatelnému výrobku nebo průměrnému rozdílovému ukazateli vývozu v organizaci, je-li tento vyšší.

(4) V případech, kdy cena nového výrobku by působila negativně na výrobu z důvodu relativně vysoké ceny porovnatelného výrobku, je nutné k dosažení potřebné relace ceny snížit cenu porovnatelného výrobku podle § 4 odst. 3 a 4.

(5) Úprava maloobchodní ceny, pokud není v relativně stejné výši promítnuta do ceny velkoobchodní, se promítá jako cenový rozdíl.

§ 20

Vliv cen nového výrobního prostředku na náklady odběratele

(1) Velkoobchodní cena nového výrobního prostředku musí být stanovena tak, aby odpovídala podmínkám uvedeným v § 8 odst. 1 písm. b) a nákladům zdůvodněným mimoekonomickými účinky nového výrobku, například zvýšení bezpečnosti práce, odstranění namáhavé práce a zlepšení pracovního a životního prostředí.

(2) K propočtu vlivu použití nového výrobního prostředku na náklady odběratele je odběratel povinen poskytnout na žádost dodavatele potřebné podklady do 30 dnů od doručení žádosti, nedohodnou-li organizace delší termín, a vyjádřit se k propočtu předkládanému dodavatelem s návrhem ceny. K cenovému řízení může odběratel předložit vlastní propočet.

(3) Organizace smí v rozsahu své působnosti stanovit cenu jen ve výši, která odpovídá podmínkám

[18]) Rozdílový ukazatel vývozu (RU) se vypočte takto:

$$RU = \frac{\text{cena franko čs. hranice}}{\text{velkoobchodní cena}} \times 100$$

uvedeným v odstavci 1. Nesouhlasí-li odběratel z důvodů rozdílného propočtu vlivu nového výrobku s navrhovanou cenou, postupuje dodavatel podle § 44.

§ 21

Cenové zvýhodnění a cenové znevýhodnění

(1) Cenové zvýhodnění se uplatňuje tak, aby bylo dosaženo vzájemně výhodné ceny pro dodavatele i odběratele, umožňující dodavateli dosáhnout vyšší zisk než je zisk vyplývající ze způsobů tvorby cen podle § 9 až 17 a odběrateli efektivněji uspokojit potřeby. Cenové znevýhodnění se využívá k ekonomickému znevýhodnění výroby společensky nežádoucích výrobků, k omezení výroby nebo spotřeby některých výrobků, k doprodeji těžko prodejných výrobků, popřípadě ke zvýšení cen jen pro odběratele. Cenové zvýhodnění a cenové znevýhodnění se využívá k rozlišení cen výrobků podle jejich technickoekonomické úrovně, jakosti, módnosti, efektivnosti výroby i vývozu, k podpoře rozvojových a znevýhodnění útlumových výrob, k podpoře výrob zlepšujících pracovní a životní prostředí a současně k vytváření souladu nabídky a poptávky.

(2) Uplatňování cenového zvýhodnění nesmí být v rozporu se zabezpečováním výroby a prodeje výrobků nižších cenových poloh a se zlepšováním vztahu vnitřních cen k cenám zahraničním. Cenové zvýhodnění může být vázáno na dodržení dalších podmínek, zejména na zajištění potřebného rozsahu dodávek dosavadních výrobků[19]) a výrobků standardního provedení.

(3) Cenové zvýhodnění lze uplatnit pouze pro nový výrobek. Zvýhodnění velkoobchodní ceny se provádí formou přirážky k základní velkoobchodní ceně, u obchodních a maloobchodních cen jejich zvýšením. Cenové znevýhodnění se povinně uplatňuje i u výrobků již vyráběných, a to jako srážka z ceny, za kterou se výrobek dodává, kromě případů, kdy se podle odstavce 7 nebo podle rozhodnutí cenového orgánu místo srážky uplatní cenový odvod[20]) z velkoobchodní ceny.

(4) Pro uplatňování cenového zvýhodnění a znevýhodnění stanoví ústřední cenové orgány, v souladu s vývojem na vnitřním a zahraničních trzích, podrobnější podmínky, zejména rozsah využívání cenového zvýhodnění a znevýhodnění, jeho maximální, popř. minimální výši a maximální dobu platnosti cenového zvýhodnění.[19])

(5) Podmínkou uplatnění cenového zvýhodnění podle odstavce 4 je souhlas jednotlivých odběratelů s jeho uplatněním a výší.

(6) Cenové zvýhodnění formou dvojích cen, t. j. vyšší cena pro výrobce a nižší (základní) cena pro odběratele, se uplatní u výrobků, které umožňují vysoký ekonomický nebo jiný společenský přínos a uplatnění zvýhodněných cen i pro odběratele by ztěžovalo jejich široké využívání. Cenové znevýhodnění, t. j. vyšší ceny pro odběratele, se uplatní v případech, kdy je potřebné působit na odběratele, aby lépe zhodnocovali materiálové zdroje výroby, nebo jde-li o společensky žádoucí zaměření poptávky.

(7) Cenový odvod místo srážky za cenové znevýhodnění[21]) provádí výrobní organizace bez zvláštního rozhodnutí cenového orgánu vždy, jde-li o

a) výrobky odvětví potravin zařazené při hodnocení jakosti do nejnižšího stupně jakosti nebo výrobky podléhající certifikaci, kterým nebyl vydán nebo byl odňat certifikát,[22]) které jsou dodávany do tržních fondů,

b) výrobky, které nebyly podle uzavřených smluv dodány v době platnosti rozhodnutí o zařazení výrobku do nejnižšího stupně jakosti,

c) výrobky znevýhodněné formou vyšší ceny pro odběratele podle odstavce 6.

(8) Základem pro výpočet cenového odvodu je stanovená základní velkoobchodní cena upravená o přirážky a srážky za odchylky od podstatných podmínek.

(9) Cenové zvýhodnění a cenové znevýhodnění se neuplatňuje

a) u dovážených výrobků, kromě spotřebních výrobků dodávaných do tržních fondů,

b) u výrobků, na které jsou poskytovány dotace k velkoobchodním cenám ze státního rozpočtu, kromě cenového znevýhodnění potravinářských výrobků a výrobků označených za krmivo se sníženou jakostí,

c) na objem vyvážených výrobků,

d) na výrobky spotřebovávané uvnitř organizace,

e) u dílů a náhradních dílů,

f) u výrobků zařazených do smluvních cen, kromě cenového znevýhodnění výrobků hodnocených podle jakosti.

---

[19]) Vyhláška federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a Státní arbitráže ČSSR č. 77/1977 Sb., o centrální regulaci výrobků a materiálů ve výstavbě.

[20]) § 11 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu.

[21]) § 13 odst. 1 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[22]) § 18 odst. 2 a § 24c odst. 1 zákona č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, v úplném znění č. 84/1987 Sb.

§ 22

Obchodní a odbytové přirážky a srážky

(1) Obchodní přirážky nebo srážky za obchodní činnost organizací vnitřního a zahraničního obchodu a odbytové přirážky nebo srážky za činnost odbytových organizací se uplatňují jako absolutní částka nebo procentní sazba k určené základně a tvoří se

a) při stanovení přirážek nebo srážek pro nové organizace, pomocí cenové kalkulace obchodní nebo odbytové činnosti celé organizace, přičemž se rozlišují podle nutných nákladů na odchylné výkony,

b) při stanovení přirážky nebo srážky za nové výkony jejich převzetím pro porovnatelné nebo totožné výkony; jestliže se nové výkony výrazněji liší od porovnatelných, tvoří se porovnáním s již stanovenými přirážkami nebo srážkami zdůvodněným cenovou kalkulací.

(2) V cenové kalkulaci obchodní a odbytové přirážky a srážky se kromě plánovaných nákladů na oběh pro určené období

a) kalkuluje stanovený normativ obchodního rizika,

b) rozvrhuje stanovený zisk v poměru k nákladům na oběh,

c) vychází při určení hodnoty prodeje z průměrného ročního prodeje předpokládaného v následujících třech letech.

(3) Obchodní srážky organizací provádějících obchodní činnost podle zvláštního předpisu[23]) (dále jen „obchodní organizace") jsou složkou maloobchodních cen a člení se zpravidla na část velkoobchodní a maloobchodní. Základnou procentních sazeb jsou maloobchodní ceny a v případě absolutních částek měrné jednotky výrobků.

(4) Obchodní přirážky a srážky organizací zahraničního obchodu jsou složkou kupních cen. Základnou procentních sazeb je cena franko čs. hranice přepočtená na Kčs. U dovozů a vývozů na zahraniční úvěr delší než jeden rok, u kterých je v tuzemsku sjednána promptní platba, snižuje se základ pro výpočet obchodní přirážky nebo srážky o částku vnitřního úroku zahrnutou v ceně franko čs. hranice. Vůči tuzemské organizaci lze uplatnit jen jednu obchodní přirážku nebo srážku.

(5) Jako obchodní přirážky připočítávané k maloobchodním cenám obstarávaných výrobků se uplatňují ceny obstaravatelských služeb pro občany. Cena výkonu za obstaravatelskou činnost poskytovanou organizacemi jiným organizacím podle smluv o obstarání záležitostí se stanoví absolutní částkou nebo procentní sazbou z velkoobchodní ceny.

(6) Odbytová přirážka odbytové, zásobovací, nákupní, výkupní organizace nebo jiné organizace, které byla taková činnost zvlášť povolena příslušným orgánem hospodářského řízení (dále jen „odbytová organizace"), se připočítává k velkoobchodním nebo nákupním cenám výrobků, které jsou předmětem jejich výkonů. Podstatné podmínky výkonů odbytových organizací se musí lišit od podmínek, které je povinen plnit výrobce, dovážející nebo nákupní organizace podle podmínek vymezených při stanovení velkoobchodní ceny, kupní nebo nákupní ceny. Pokud jsou náklady na tyto výkony zahrnuty v uvedených cenách, nesmějí odbytové organizace, včetně organizačních jednotek výrobce pověřených odbytovou činností, zahrnovat tyto náklady do odbytové přirážky. Pro takové výkony odbytových organizací se stanoví odbytová srážka, poskytovaná dodavateli z velkoobchodní (nákupní nebo kupní) ceny. Jestliže odbytová organizace neposkytuje všechny výkony, jejichž náklady jsou hrazeny odbytovou přirážkou, je povinna snížit odbytovou přirážku o srážku podle § 23.

(7) Odbytové přirážky se stanoví v rozdílné výši podle způsobů dodávek vymezených pro účely této vyhlášky jako

a) traťová dodávka, za níž se považuje dodávka uskutečňovaná výrobcem, popřípadě organizací zahraničního obchodu konečnému odběrateli z příkazu odbytové organizace a na její účet; za traťovou se považuje i dodávka prostřednictvím skladu odbytové organizace, zřízeného u odběratele této dodávky a dodávka ze skladu odbytové organizace, jestliže tato organizace odmítla požadavek odběratele na traťovou dodávku a přitom neprokázala nemožnost nebo ekonomickou nevýhodnost takového způsobu dodávky,

b) skladová dodávka, za níž se považuje dodávka z vlastního skladu nebo ze skladu užívaného na základě smlouvy o dočasném užívání národního majetku, jsou-li při ní poskytovány stejné služby jako při dodávkách z vlastních skladů, a to ve lhůtách stanovených zvláštním předpisem nebo smlouvou,

c) pohotová dodávka, jíž se rozumí splnění skladové dodávky podle technicky jasné objednávky nejdéle do šesti týdnů od jejího doručení, jestliže odběratel bez dodržení lhůty pro předložení návrhu smlouvy (dále jen „objednací lhůty") pohotovou dodávku požaduje; jestliže jsou v objednávce požadovány postupné dodávky, je podmínka pohotové dodávky dodržena, když je první dodávka požadována a splněna do šesti týdnů od doručení a ostatní dodávky jsou plněny v termínech určených v objednávce,

[23]) § 4, 5, 6 a 10 zákona ČNR č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě.
§ 4, 5, 6 a 10 zákona SNR č. 130/1981 Sb., o vnitřním obchodě.

d) okamžitá dodávka, jíž se rozumí splnění skladové dodávky podle technicky jasné objednávky nejdéle do tří dnů od jejího doručení, jestliže odběratel bez dodržení objednacích lhůt okamžitou dodávku požaduje.

(8) Odbytovou přirážku za pohotovou nebo okamžitou dodávku nesmí odbytová organizace uplatnit, jestliže

a) odběratel téhož výrobku prokáže, že odmítla nebo nesplnila v průběhu posledních 90 dnů objednávku předloženou ve lhůtě podle příslušného předpisu nebo

b) pro skladovou dodávku platí stejné nebo kratší lhůty než uvedené v odstavci 7 písm. c).

(9) Odběrateli výrobku dodávaného odbytovou organizací lze účtovat jen jednu odbytovou přirážku, a to přirážku dodávající odbytové organizace.

(10) Odbytové organizace mohou se souhlasem ústředního cenového orgánu dodávat výrobky za velkoobchodní cenu s připočtením odbytové přirážky (odbytová cena), přičemž mohou jím stanoveným způsobem velkoobchodní ceny průměrovat.

§ 23

Přirážky a srážky za odchylky od podstatných podmínek

(1) Při dohodnuté odchylce od podstatných podmínek výrobku, za nichž cena byla stanovena, může být tato cena zvýšena nebo musí být snížena přiměřeně ke zvýšeným nebo sníženým nákladům, které odchylka vyvolává u dodavatele nebo odběratele. Přirážka k ceně nebo srážka z ceny se uplatní zejména, jde-li o odchylky opakovaně se vyskytující nebo časově přechodné nebo pro jednotlivé odběratele.

(2) Přirážka nebo srážka za odchylku od podstatných podmínek se tvoří:

a) způsobem tvorby cen platným pro příslušný výrobek, lze-li jej použít,

b) pomocí cenové kalkulace, jejíž odůvodněnost se prokazuje porovnáním s již stanovenými obdobnými přirážkami nebo srážkami v technologicky příbuzných skupinách nebo oborech,

c) jde-li o srážku za odchylku způsobenou dodavatelem, která zhoršuje užitné vlastnosti výrobku, podle nákladů odběratele k odstranění nebo nahrazení tohoto nedostatku nebo podle míry znehodnocení výrobku, pokud si ho odběratel ponechá bez úpravy. Tento výpočet provedený obvykle podle údajů odběratele se použije, je-li takto vypočtená srážka vyšší než podle písmen a) a b), nebo nelze-li tyto způsoby uplatnit, a dále i v případě, kdy jako způsob vypořádání vady plnění se uplatní sleva z ceny[24]) a dodavatel s odběratelem (občanem) se o tom dohodnou nebo příslušný orgán tak stanoví.

(3) Za kratší dodací nebo objednací lhůtu, pokud ji odběratel požaduje, lze uplatňovat přirážku, jestliže jde o zkrácení lhůty uvedené zejména v základních podmínkách dodávek nebo v cenících. Celkové úpravy dosud platných dodacích (objednacích) lhůt výrobků, pokud by znamenaly zvýšení cen, se promítají do cen jen na základě rozhodnutí cenového orgánu. Návrhy na obecné zavedení přirážky za kratší dodací (objednací) lhůty v jednotlivých oborech lze předkládat cenovému orgánu jen současně s návrhem srážek za delší dodací (objednací) lhůty.

(4) Přirážku za delší záruční dobu, než je stanovena zvláštními předpisy, lze k ceně připočítat jen v případech, kdy k prodloužení dochází na žádost odběratele nebo na základě dohody dodavatele s odběratelem, pokud nejde o prodloužení záruční doby podle § 6 odst. 5.

(5) Přirážku za menší než minimální expediční nebo objednací množství a přirážku za menší než minimální výrobní množství lze uplatňovat jen v rozsahu a výši, jak je stanoveno v ceníku nebo v cenovém rozhodnutí. Uplatnění přirážky za menší než minimální výrobní množství je dále podmíněno tím, že minimálního výrobního množství nemůže být v příslušných objednacích nebo dodacích lhůtách dosaženo ani spojením objednávek všech odběratelů. Návrh na rozšíření přirážek za menší než minimální množství pro obory (skupiny) výrobků, kde dosud nejsou stanoveny, lze předkládat cenovému orgánu jen současně s návrhem srážek za vyšší než obvyklé výrobní množství.

(6) Srážku za vyšší než obvyklé množství výrobní organizace uplatní, popřípadě stanoví nebo navrhne nižší velkoobchodní cenu,

a) jde-li o výrobek, jehož výroba byla soustředěna v důsledku vnitřní nebo mezinárodní specializace, nebo

b) pokud byla cena stanovena pro výrobu jednoho kusu (dávky, várky) a dochází k výrobě ve větším množství.

(7) Jestliže odběratel zajistí na svůj náklad odvoz výrobků ze závodu (skladu) dodavatele, přičemž náklady dopravy jsou zahrnuty v ceně, je dodavatel povinen poskytnout srážku z velkoobchodní ceny (odbytové přirážky), a to i v případě, kdy závod (sklad) dodavatele a odběratele jsou v jednom místě. Výše srážky se určí jako rozdíl mezi velkoobchodní cenou bez nákladů dopravy a velkoobchodní cenou včetně těchto

[24]) § 201 hospodářského zákoníku.
§ 235 odst. 1 občanského zákoníku.

nákladů, a pokud nejsou ceny takto stanoveny, určí se způsobem uvedeným v příslušném ceníku nebo v rozhodnutí cenového orgánu; jestliže nelze použít ani tento způsob, určí se ve výši podle tarifu platného pro obvyklý způsob přepravy takových výrobků.

(8) Omezující podmínky pro uplatnění přirážek uvedené v odstavcích 3 a 5 se netýkají dodávek pro výzkumné a vývojové organizace a dodávek pro řešení úkolů vědeckotechnického rozvoje u ostatních organizací.

(9) Na základě rozhodnutí cenového orgánu se místo srážky za odchylky od podstatných podmínek uplatní cenový odvod[25]) ve stejné výši.

ČÁST TŘETÍ

ZVLÁŠTNOSTI TVORBY CEN V NĚKTERÝCH OBLASTECH

§ 24

Kupní ceny

(1) Kupní ceny dovážených a vyvážených výrobků se používají jako běžné kupní ceny nebo podle zvláštního předpisu[3]) jako smluvní kupní ceny. Při tvorbě běžných kupních cen se vychází z operativní kalkulace sestavené podle typového kalkulačního vzorce pro kalkulaci složek ceny vývozních a dovozních výkonů. Běžná kupní cena, která se fakturuje, zahrnuje skutečně dosaženou zahraniční cenu v obchodní paritě, kalkulovanou výši přímých obchodních nákladů zahraničních a příslušnou obchodní přirážku nebo srážku.

(2) Do kalkulace běžné kupní ceny se zahrnují náklady jen ve výši odpovídající dodacím a platebním podmínkám dodávky. Kalkulace přímých obchodních nákladů zahraničních procentní sazbou ze zahraniční ceny v obchodní paritě se může uplatnit, jestliže se na tomto postupu dohodne organizace zahraničního obchodu s tuzemskou dodavatelskou nebo odběratelskou organizací. Organizace zahraničního obchodu předloží na žádost tuzemského dodavatele nebo odběratele kalkulaci běžné kupní ceny a doloží ji podklady k položkám do této kalkulace zahrnutým. Tuzemská výrobní organizace předloží na žádost organizace zahraničního obchodu kalkulaci velkoobchodní ceny vyváženého výrobku.

(3) Pro přepočet zahraniční ceny v obchodní paritě na Kčs v operativní kalkulaci se používá kurs platný k datu kalkulace kupní ceny. Pro fakturaci běžné kupní ceny se pro přepočet zahraničních cen v obchodní paritě a přímých obchodních nákladů zahraničních použije kurs platný k datu sjednanému mezi organizací zahraničního obchodu a tuzemskou organizací; nedojde-li k dohodě, použije se kurs platný k datu fakturace.

(4) Tuzemská dodavatelská nebo odběratelská organizace může vůči organizaci zahraničního obchodu písemně uplatnit před sjednáním zahraniční ceny v obchodní paritě minimální nebo maximální limit běžné kupní ceny, za který bude výrobek vyvezen nebo dovezen nebo uplatnit tyto limity jako průměrné kupní ceny na určité období. Současně musí písemně stanovit, že v případě nedodržení limitu, které by znamenalo ztrátu pro tuzemskou organizaci, fakturuje se limit kupní ceny, pokud se nedohodne jiný postup.

(5) Organizace zahraničního obchodu a výrobní organizace jsou povinny u vývozů realizovaných na zahraniční úvěr delší jednoho roku odečítat z ceny franko čs. hranice částku úroků do ní zahrnutých, vést evidenci cen franko čs. hranice a provádět propočty rozdílového ukazatele vývozu[18]) včetně i bez těchto úroků.

(6) Výrobky z tuzemské výroby nakoupené pro vývoz za kupní ceny se při zpětném prodeji do tuzemska dodávají za platné velkoobchodní, popř. obchodní ceny. V případě, že takovýto výrobek nemá stanovenou velkoobchodní cenu, vytvoří se a stanoví jeho cena způsobem používaným pro příslušný obor (skupinu) při dodávkách do tuzemska.

§ 25

Velkoobchodní ceny dovážených výrobků

Velkoobchodní ceny výrobků z dovozu se uplatňují

a) jako centrálně stanovené velkoobchodní ceny u objemově rozhodujících energií, surovin, materiálů a výrobků určených pro výrobní spotřebu, vytvořené podle průměrných nákladů na jejich pořízení z určené oblasti dovozu a jejich předpokládaného vývoje s vyloučením krátkodobých konjukturních výkyvů; u výrobků, které se dovážejí a současně dodávají z tuzemska, se tvoří ceny podle převažujícího způsobu pořízení; zařazení výrobků do objemově rozhodujících dovozů, jejich velkoobchodní ceny a rozsah jejich uplatňování stanoví Federální cenový úřad; tyto výrobky dodávají organizace zahraničního obchodu za velkoobchodní ceny; způsob vypořádání rozdílu mezi stanovenými velkoobchodními cenami a kupními cenami dovozu upravuje předpis federálního ministerstva financí,[26])

[25]) § 13 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[26]) Pravidla uplatňování finančně ekonomických nástrojů v zahraničním obchodě.

b) jako velkoobchodní ceny stanovované organizacemi, v ostatních případech, vytvořené na základě kupní ceny každé dodávky s připočtením tuzemského přepravného vyplývajícího z rozdílných dopravních parit kupní a velkoobchodní ceny, ve stanovených případech cla, popřípadě dalších složek; tyto výrobky dodávají organizace zahraničního obchodu prvému tuzemskému odběrateli za kupní ceny, popř. obchodní ceny a tuzemské organizace dalším tuzemským organizacím za velkoobchodní ceny, obchodní ceny nebo velkoobchodní ceny s daní z obratu; u dodávek za ceny s daní z obratu se clo nezahrnuje do základu pro její výpočet a účtuje se zvlášť.

§ 26

Ceny stavebních a montážních prací

(1) Ceny stavebních a montážních prací, pokud se tvoří pomocí cenové kalkulace[27]) vycházejí z podmínek odpovídající průměrně dosažitelné technologie, mechanizace a organizace práce. Uplatnění jiné technologie, mechanizace nebo organizace práce dodavatelem nebo na základě požadavku odběratele přijatého dodavatelem, není důvodem pro stanovení nové ceny, jestliže podstatné kvalitativní podmínky výkonu se nemění. Zvláštní případy, kdy zvýšené náklady vzniklé v důsledku požadavku odběratele na uplatnění určité technologie, mechanizace nebo organizace práce, lze promítnout do ceny za podmínek stanovených Federálním cenovým úřadem.[27])

(2) Cena nové práce, u níž se nepředpokládá, že bude opakovaně prováděna, se tvoří na základě individuálních podmínek dodavatele a stanoví se jako cena přechodně platná. Tato cena platí jen pro dodavatele, který ji stanovil, a pro provozní soubor nebo stavební objekt, v jehož rozpočtu byla uplatněna, nebo pro jiné jednorázové provedení práce.

(3) Dodavatelé jsou povinni vést průběžnou evidenci objemu výkonů oceňovaných způsobem uvedeným pro zvláštní případy v odstavci 1 nebo způsobem podle odstavce 2.

(4) K cenám stavebních a montážních prací uvedeným v odstavcích 1 a 2 se ve stanovených případech připočítávají přirážky za vedlejší rozpočtové náklady[28]) vyjadřující konkrétní podmínky dané místem, časem a zvláštním určením stavby a odchylné podmínky jednotlivých druhů prací.

§ 27

Skupinové ceny stavebních a montážních prací a souhrnné ceny staveb, provozních souborů, stavebních objektů a jejich částí

(1) Skupinové ceny se uplatňují u

a) typizovaných a opakovaných funkčních stavebních částí (dílů, modulů), popřípadě částí provozních souborů s obdobnými kvalitativními a dodacími podmínkami,

b) montážních prací.

(2) Souhrnné ceny se uplatňují u

a) typových a opakovaných provozních souborů a stavebních objektů, popřípadě jejich částí,

b) vývozních investičních celků,

c) staveb.

(3) Způsob tvorby souhrnných a skupinových cen je stanoven rozhodnutím ústředních cenových orgánů.[29])

§ 28

Velkoobchodní ceny nestandardních výrobků

(1) Za nestandardní se pro účely této vyhlášky považuje výrobek vyrobený jednorázově jako jeden kus nebo ve větším počtu pro jednoho odběratele podle jeho individuálních požadavků, u něhož se nepředpokládá, že bude v budoucnu ve stejném provedení vyráběn, a jeho celková doba opakovaných dodávek nepřesáhne 12 měsíců. U dodávek pro stavby platí jen podmínka, že jde o dodávku pro technologickou nebo stavební část jedné stavby bez časového omezení.

(2) Podstatné podmínky nestandardního výrobku se vymezují z technických údajů požadovaných odběratelem a dohodnutých s dodavatelem.

(3) Velkoobchodní cena se stanoví

a) pro jednotlivé nestandardní výrobky,

---

[27]) Výměr Federálního cenového úřadu č. 5030/5.1/89, kterým se stanoví pravidla pro stanovení cen montážních prací, Cenový věstník částka 9/1989.
Výměr Federálního cenového úřadu č. 8241/331/88, kterým se stanoví pravidla pro stanovení cen stavebních prací, Cenový věstník částka 2-3/1989.

[28]) Výměr Federálního cenového úřadu č. 8170/331/1988, kterým se stanoví sazby vedlejších rozpočtových nákladů staveb, Cenový věstník částka 45/1988, ve znění výměru Federálního cenového úřadu č. 5050/5.1/1989, Cenový věstník částka 14/1989.

[29]) Výměr Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. 015/86 o tvorbě souhrnných cen stavebních objektů a skupinových cen stavebních soustav a stavebních dílů, Cenový věstník částka 6/1987, ve znění výměru Federálního cenového řadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. 065/1988, Cenový věstník částka 21/1988.

b) pro soubor různých výrobků tvořících funkčně ucelenou dodávku; takto stanovená cena zahrnuje i výrobky, které nejsou jednotlivě uvedeny nebo které míra technické vyjasněnosti neumožňuje dostatečně určit, ale které jsou smluvenou nebo obvyklou součástí funkčně ucelené dodávky.

(4) Velkoobchodní cena se tvoří

a) závazným způsobem, a není-li,

b) parametrickým způsobem, a jestliže jej nelze uplatnit,

c) stavebnicovým způsobem, jde-li o cenu funkčně ucelené dodávky, pokud její cenu není nutné vytvořit podle písmene a) nebo b),

d) v ostatních případech kalkulačním porovnáním u porovnatelných výrobků a individuální kalkulací u neporovnatelných výrobků; nejsou-li v době tvorby ceny k dispozici údaje potřebné pro sestavení cenové kalkulace, použije se propočtová kalkulace sestavená s použitím sazeb platných pro tvorbu cen v době, kdy se cena tvoří.

§ 29

Tarify v dopravě a spojích

(1) Tarif (ceník) tvoří souhrn sazeb (cen) a podmínek jejich použití členěných podle toho, k jakému účelu a jakým způsobem se výkon poskytuje.

(2) Sazby v dopravě a spojích se tvoří na základě průměrných nákladů, stanoveného zisku příslušného oboru dopravy a spojů a s přihlédnutím k relacím sazeb odpovídajícím plánovaným záměrům i rozvoji dopravní a spojové soustavy. Sazby pro říční dopravu, potrubní dopravu, pro lanové dráhy a výtahy, kromě lanových drah v provozu ČSD, se stanoví podle podmínek jednotlivých dopravců.

(3) Dopravní tarify se člení na nákladní tarify, jejichž sazby mají povahu cen velkoobchodních, a tarify osobní přepravy, jejichž sazby mají povahu cen maloobchodních. V nákladní dopravě je cenou za přepravu zásilek přepravné, které zahrnuje dovozné a všechny stanovené poplatky za úkony vyplývající z plnění přepravní smlouvy. V osobní dopravě cenou za přepravu cestujících je jízdné, za přepravu zavazadel, spěšnin, psů a autobusových zásilek je dovozné.

§ 30

Nákupní ceny zemědělských výrobků

(1) Úroveň nákupních cen hlavních zemědělských výrobků vychází z nákladů zemědělských organizací hospodařících v přírodních podmínkách, v nichž se vyrábí rozhodující část produkce, s vyloučením nákladů ekonomicky zaostávajících organizací.

(2) Jednotlivé nákupní ceny se tvoří na základě

a) průměrné výše nákladů organizací uvedených v odstavci 1 za stanovené období s přihlédnutím k normativům vlastních nákladů a zahraničním cenovým relacím,

b) sazby zisku stanovené s přihlédnutím k záměrům státního plánu, k míře rizikovosti jednotlivých výrobků a sezónnosti výroby.

(3) K podpoře výroby a dodávek v množství, struktuře, jakosti a čase se využívá příplatků a prémií.

§ 31

Maloobchodní ceny

(1) Maloobchodní ceny výrobků, kromě cen výkonů, zahrnují tyto složky:

a) velkoobchodní ceny, a nejsou-li stanoveny, nákupní ceny u tuzemských výrobků nebo kupní ceny u dovážených výrobků,

b) daň z obratu, t. j. základní sazbovou daň nebo daň z obratu vypočtenou rozdílem mezi maloobchodní cenou sníženou o obchodní srážku a velkoobchodní cenou u výrobků uvedených v sazebníku daně z obratu,[7])

c) obchodní srážku podle platné celkové sazby, popřípadě obchodní přirážku,

d) další složky na základě rozhodnutí ústředního cenového orgánu zejména clo podle zvláštního předpisu[30]) a odbytovou přirážku, jestliže obchodní organizace nakupují výrobky výhradně prostřednictvím odbytové organizace,

e) cenový rozdíl, t. j. rozdíl mezi obchodní cenou, popřípadě zvýšenou o další složku podle písmene d) a maloobchodní cenou sníženou o obchodní srážku; do maloobchodních cen nových výrobků se zahrnuje ve výši vyplývající z použitého způsobu tvorby cen nebo z pravidel zaokrouhlování cen nebo z uplatnění podmínek realizace; jako cenový rozdíl se promítají i důsledky změn jednotlivých složek platných maloobchodních cen, pokud se maloobchodní ceny nemění.

(2) Maloobchodní ceny tuzemských výrobků, u nichž se uplatňuje sazbová daň z obratu, se tvoří přímým propojením na základě velkoobchodní (nákupní) ceny se zahrnutím základní sazbové daně z obratu a obchodní srážky, popř. další složky uvedené v odstavci 1 písm. d) a cenového rozdílu ve výši vyplývající ze zaokrouhlení maloobchodních cen (dále jen „přímé propojení"). Tento způsob se nepoužije u výrobků, jejichž maloobchodní ceny se tvoří závazným způsobem nebo úplným stavebnicovým způsobem podle § 15 odst. 2 písm. a). Pokud takto vytvořená maloobchodní

[30]) Nařízení vlády ČSSR č. 228/1988 Sb., kterým se vydává celní sazebník obchodního zboží.

cena výrazněji narušuje relace maloobchodních cen porovnatelných výrobků s ohledem na jejich užitné vlastnosti, upraví se tak, že při nutnosti

a) snížení maloobchodní ceny se odvodí velkoobchodní cena z porovnatelné (nižší) maloobchodní ceny podle § 12, anebo ve zdůvodněných případech se do maloobchodní ceny zahrne záporný cenový rozdíl,
b) zvýšení maloobchodní ceny se do ní zahrne kladný cenový rozdíl.

(3) Maloobchodní ceny tuzemských výrobků, u nichž se uplatňuje rozdílová daň z obratu, se tvoří porovnáním podstatných podmínek a jednotlivých složek maloobchodní ceny porovnatelného a nového výrobku. Do maloobchodní ceny nového výrobku se zahrne rozdílová daň z obratu v relativně stejné výši vyjádřené v procentech z velkoobchodní ceny, v jaké je zahrnuta v maloobchodní ceně tuzemského porovnatelného výrobku. Tento způsob se nepoužije u výrobků, jejichž maloobchodní cena se tvoří závazným způsobem nebo úplným stavebnicovým způsobem podle § 15 odst. 2 písm. a).

(4) Maloobchodní ceny dovážených výrobků se tvoří závazným způsobem, a není-li stanoven, tvoří se

a) přímým propojením na základě kupní ceny se zahrnutím daně z obratu, obchodní srážky, ve stanovených případech cla nebo další složky a cenového rozdílu ve výši vyplývající ze zaokrouhlení; tento způsob se použije u výrobků dovážených pro obohacení vnitřního trhu,
b) porovnáním podstatných podmínek a maloobchodní ceny nového dováženého a porovnatelného tuzemského výrobku, jde-li o dovoz pro doplnění vnitřního trhu nedostatkovými druhy zboží; cenový rozdíl se zahrne ve výši vyplývající z tohoto porovnání.

(5) Maloobchodní cena stanovená při prvním dovozu platí i pro opakovaně dovážené výrobky, pokud ústřední cenový orgán nerozhodne o jiné lhůtě její platnosti.

(6) Maloobchodní cena vytvořená podle odstavců 2 až 4 může být upravena podle § 19 o další cenový rozdíl. Pověřené orgány a organizace[31]) mohou kladný cenový rozdíl do maloobchodní ceny ve stanovených případech zahrnout jen po jeho registraci ústředním cenovým orgánem. K jeho výši se vyjadřuje příslušný gestor v oblasti maloobchodních cen.

(7) Při tvorbě maloobchodních cen ve veřejném stravování se vychází z maloobchodních cen nakoupených a spotřebovaných výrobků a v případech stanovených ústředním cenovým orgánem z upravených maloobchodních cen (např. průměrných) s připočtením stanovených obchodních přirážek. Ve stanovených případech se připočítávají obchodní přirážky také k maloobchodním cenám za ubytování.

§ 32

Tvorba cen v působnosti národních výborů

(1) Vymezení nového výrobku, platnost jednotných cen a způsob tvorby cen se posuzuje podle podmínek výroby a realizace výrobků dodávaných organizacemi se sídlem na území národního výboru, do jehož působnosti stanovení cen přísluší, nejde-li o výrobky, u nichž ústřední cenové orgány republik rozhodly o jednotnosti cen po předchozím projednání s národními výbory. Jednotnost cen mohou ústřední cenové orgány stanovit

a) pro všechny organizace bez ohledu na to, jsou-li řízeny ústředními odvětvovými orgány, nebo jde-li o organizace v cenové působnosti národních výborů, nebo
b) pro všechny organizace v cenové působnosti národních výborů.

(2) Pro nový opakovaně dodávaný výrobek, u něhož má být uplatněna jednotnost cen podle odstavce 1 písm. a) nebo b), národní výbor v případě potřeby stanoví v okruhu své působnosti přechodně platnou cenu, jejíž platnost končí stanovením jednotné ceny ústředním cenovým orgánem. O jejím stanovení národní výbor informuje ústřední cenový orgán republiky.

§ 33

Ceny služeb a oprav

(1) Ceny služeb a oprav jsou ceny výkonů včetně materiálu nebo ceny výkonů bez přímého materiálu, který se samostatně připočítává podle normované, popřípadě skutečné spotřeby.

(2) Za podstatnou podmínku se kromě podmínek uvedených v § 5 považuje také

a) provádění služeb a oprav ve zkrácených dodacích lhůtách,
b) provádění služeb a oprav v době pracovního klidu,
c) zařazení provozoven do cenových tříd.[32])

---

[31]) § 62 odst. 4 této vyhlášky a výměr Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 05/90 o gescích a působnosti ve stanovení maloobchodních cen, Cenový věstník částka 54/1989.

[32]) Směrnice ministerstva vnitra ČSR č. MH/21 — 1123/1973.
Směrnice ministerstva vnitra SSR č. MH/3549/1973.
Vyhláška ministerstva obchodu ČSR č. 93/1982 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě, ve znění vyhlášky č. 138/1988 Sb.
Vyhláška ministerstva obchodu SSR č. 100/1982 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona SNR č. 130/1981 Sb., o vnitřním obchodě, ve znění vyhlášky č. 164/1988 Sb.

(3) Podmínkou pro uplatňování přirážky uvedené v § 23 při zkrácení dodací lhůty podle odstavce 2 písm. a) je provádění služeb a oprav ve stanovené lhůtě za nezvýšenou cenu. Při nedodržení stanovené lhůty je organizace povinna poskytnout slevu podle podmínek stanovených zvláštními předpisy.[33])

(4) Jestliže nelze při převzetí výrobku do opravy nebo při sjednání služby určit její cenu, určí odhadem dodavatel předběžnou cenu. Předběžná cena se při dodávkách organizacím neuplatňuje, jestliže oprava nebo služba se provede bezodkladně po obdržení požadavku nebo se provádí mimo provozovnu dodavatele nebo jestliže odběratelská organizace písemně uvede, že předběžnou cenu nevyžaduje a povinnost uplatnit předběžnou cenu není stanovena jiným právním předpisem.[34])

(5) Jestliže dodavatelská organizace během provádění služby nebo opravy zjistí, že její cena přesáhne předběžnou cenu o více než 10 %, je povinna písemně a bezodkladně oznámit odběratelské organizaci změnu předběžné ceny. Jestliže dodavatelská organizace změnu písemně neoznámí nebo odběratelská organizace se změnou písemně nesouhlasí, je platnou cenou předběžná cena zvýšená maximálně o 10 %.

(6) Překročení předběžné ceny ve vztahu mezi organizací a občanem se řeší podle zvláštních předpisů.[35])

(7) Ceny běžných oprav se tvoří stavebnicovým způsobem jako součet

a) stanovených cen jednotlivých výkonů, a nejsou-li, cen vytvořených závazným způsobem, je-li stanoven, nebo způsobem podle § 15 odst. 2 písm. b) až § 17,

b) cen spotřebovávaných náhradních dílů a přímého materiálu, který není zahrnut v ceně výkonů; druh ceny, jímž se náhradní díly a spotřebovávaný materiál oceňují, je stanoven v platných cenících nebo v rozhodnutích cenových orgánů o cenách oprav.

(8) Velkoobchodní cena opakovaně prováděné generální opravy nebo generální opravy jednotlivých uzlů se stanoví obvykle včetně nákladů na přímý materiál. Do velkoobchodní ceny se náklady na přímý materiál a přímé mzdy započítávají podle statisticky zjištěných technickohospodářských norem. Stanovená cena opakovaně prováděné generální opravy může činit nejvýše 90 % platné ceny výrobku. Cena pro opakovaně dodávané generální opravy musí být stanovena nejpozději do 6 měsíců od prvé fakturace generální opravy, pokud bylo provedeno minimálně 5 oprav nebo pokud se nepostupuje podle § 3 odst. 2. Za nestandardní se považují generální opravy prováděné v období před stanovením ceny pro opakovaně prováděné generální opravy. Do velkoobchodní ceny nestandardní generální opravy se zahrnuje spotřeba přímého materiálu a přímé mzdy ve skutečné výši. Jestliže jsou stanoveny velkoobchodní ceny generálních oprav jednotlivých skupin výrobků, lze cenu generální opravy výrobku tvořit podle § 15.

§ 34

Díly pro výrobní spotřebu a pro náhradní spotřebu

(1) Díly pro cenové účely jsou výrobky označené v jednotné klasifikaci průmyslových oborů jako díly (zpravidla ve skupině 9 a 0, popřípadě 8), dále výrobky oboru 440, 441, 442 a výrobky oboru 443 jen, pokud jsou určeny pro náhradní spotřebu, 455, 532, popřípadě výrobky dalších oborů, které ústřední cenový orgán v dohodě s Federálním statistickým úřadem za díly určí. Určení pro náhradní spotřebu se uvádí ve smlouvě a ve faktuře. Toto určení se nemusí uvádět při dodávkách opravárenským, odbytovým a obchodním organizacím a při dodávkách pro vývoz, kdy se všechny díly posuzují jako díly pro náhradní spotřebu (dále jen „náhradní díl").

(2) U stejných dílů, v závislosti na jejich určení pro výrobní nebo náhradní spotřebu, se uplatňují rozdílné ceny.

(3) Velkoobchodní cena náhradního dílu i dílu pro výrobní spotřebu se tvoří, pokud není stanoven závazný způsob, z operativní kalkulace finálního výrobku, v níž výše zisku se kalkuluje sazbami stanovenými pro příslušný obor (skupinu) a organizaci. U náhradního dílu se kalkuluje zisk sazbou maximálně ve výši

a) 100 % ze zpracovacích nákladů,[36]) jestliže nepřesahují 100,— Kčs,

b) 75 % ze zpracovacích nákladů, jestliže činí více než 100,— Kčs a nepřesahují 1000,— Kčs,

c) 50 % ze zpracovacích nákladů v ostatních případech.

[33]) Např. vyhlášky č. 66/1979 Sb. a č. 67/1979 Sb., kterými se provádějí některá ustanovení občanského zákoníku, upravující poskytování služeb občanům, vyhláška ministerstva všeobecného strojírenství č. 136/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav strojírenských výrobků, § 3 odst. 3 a 4 vyhlášky č. 18/1965 Sb.

[34]) § 2 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 18/1965 Sb.

[35]) § 231 občanského zákoníku.
§ 2 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 18/1965 Sb.

[36]) Zpracovacími náklady se rozumí úplné vlastní náklady bez nákladů na přímý materiál a na polotovary vlastní výroby.

(4) Pokud by uplatněním způsobu tvorby cen podle odstavce 3 vycházela cena náhradního dílu nižší než cena dílu pro výrobní spotřebu, platí i pro náhradní díl cena dílu pro výrobní spotřebu.

(5) Organizace, která nevyrábí a nevyráběla finální výrobek, pro který je náhradní díl určen, a která nevyráběla tento díl ani pro kompletaci finálního výrobku, může stanovit jeho velkoobchodní cenu podle odstavce 3, a to i v jiné výši než je platná cena nebo může použít již stanovenou cenu.

(6) Maloobchodní cena náhradního dílu se tvoří přímým propojením podle § 31.

(7) Jestliže organizace použije ke kompletaci svého výrobku díl nakoupený za ceny platné pro náhradní díl, vypořádá se rozdíl mezi zvýšenou a nezvýšenou cenou dílu na vrub jejího hospodářského výsledku. Jestliže organizace díl nakoupený pro výrobní spotřebu dodá pro náhradní spotřebu, fakturuje jej za cenu platnou pro náhradní díl a rozdíl jako cenový odvod[25]) odvede do státního rozpočtu bez dalšího rozhodnutí ústředního cenového orgánu.

§ 35

Rozsah uplatnění cenových limitů

(1) Cenový limit podle § 3 odst. 5 se stanoví jako

a) limit velkoobchodní ceny nebo limit velkoobchodní a limit maloobchodní ceny pro výrobek dodávaný na vnitřní trh, který bude
   1. vyvinut jako hmotný výstup jmenovitého úkolu vědeckotechnického rozvoje; bude-li výrobek vyvážen, stanoví se též limit kupní ceny,
   2. vyráběn podle nové státní normy, jde-li o normu pro jednotlivý výrobek, která mění některou z jeho podstatných kvalitativních podmínek,
   3. dodáván z nové výrobní kapacity, která podléhá státní expertize,

b) limit velkoobchodní, maloobchodní nebo kupní ceny vývozu nebo dovozu v případech, kdy tak rozhodne ústřední cenový orgán, Státní plánovací komise, Česká komise pro plánování a vědeckotechnický rozvoj, Slovenská komise pro plánování a vědeckotechnický rozvoj, federální ministerstvo zahraničního obchodu nebo jiný orgán hospodářského řízení pro jím řízené organizace, anebo se tak dohodne odběratel s dodavatelem.

(2) Cenový limit nemusí být stanoven pro výrobek,

a) který je určen výhradně pro konečnou spotřebu uvnitř organizace (investice, opravy a údržbu),

b) pro který, v době, kdy má být stanoven cenový limit, se stanoví velkoobchodní cena.

§ 36

Způsoby tvorby cenových limitů

(1) Cenové limity se tvoří způsoby tvorby cen uvedenými v § 9 až 17 podle pořadí v těchto ustanoveních uvedeného a přiměřeně podmínkám a údajům, které jsou k dispozici pro jejich tvorbu. U výrobku, u něhož je nutno stanovit limit kupní ceny nebo limit maloobchodní ceny, nesmí být stanoven vyšší limit velkoobchodní ceny, než odpovídá postupu podle § 11 a 12. Limit kupní ceny tvoří organizace zahraničního obchodu podle předpisu federálního ministerstva zahraničního obchodu,[17]) pokud tento limit podle dohody nevypracuje navrhovatel limitu velkoobchodní ceny.

(2) Cenový limit se tvoří v plánované úrovni cen, popřípadě v úrovni předpokládané pro dobu, kdy budou zahájeny dodávky výrobku. Jestliže skutečný vývoj cen do doby dodávek výrobku bude odlišný, zohlední se tento vliv při stanovení ceny, což se neposuzuje jako nedodržení cenového limitu. Vyšší velkoobchodní nebo maloobchodní cenu, než cenový limit stanovený ústředním cenovým orgánem, může stanovit jen tento orgán.

§ 37

Přepočet ceny v důsledku změny cen

(1) Cena nového výrobku patřícího do oboru (skupiny), u něhož se podle státního plánu vývoje cen nebo jiného opatření ústředních cenových orgánů mění velkoobchodní ceny, se v době od schválení změny do počátku její platnosti stanoví v dosavadní i nové úrovni, pokud tak určí zvláštní předpis.[10]) Cena v dosavadní úrovni se tvoří způsobem platným v době vypracování návrhu, cena v nové úrovni podle rozhodnutí ústředních cenových orgánů o způsobu provedení změny cen.

(2) Má-li se znovu vyrábět a dodávat výrobek, jehož velkoobchodní cena nebyla zahrnuta do změny cen oboru nebo skupiny výrobků, protože se nepředpokládala jeho další výroba, je nutné dodatečně provést změnu velkoobchodní ceny předepsaným způsobem. Tyto změny cen stanoví orgán nebo organizace, v jejichž působnosti bylo provedení změn cen v oboru nebo skupině výrobků a vždy organizace, platí-li pro výrobek závazný způsob tvorby cen. Má-li se takovýto výrobek znovu vyrábět více než jeden rok po platnosti změny cen v oboru nebo skupině výrobků, stanoví se pro něj cena jako pro nový výrobek.

(3) Pro potřeby nového ocenění zásob přepočtou organizace velkoobchodní ceny tuzemských výrobků, které nebyly při změně cen převedeny na platnou úro-

veň, bez schválení ústředním cenovým orgánem. Velkoobchodní cena se přepočte na novou úroveň

a) závazným způsobem, a není-li stanoven,

b) indexem změny velkoobchodních cen příslušné skupiny výrobků v dané orgnizaci.

(4) Přepočet podle odstavce 3 se neprovádí, jestliže organizace nemá podklady pro jeho provedení nebo jde-li o dovážené výrobky.

ČÁST ČTVRTÁ
CENOVÉ ŘÍZENÍ PRO STANOVENÍ CEN

§ 38
Společná ustanovení o cenovém řízení

(1) Ustanovení této části platí přiměřeně pro cenové řízení všech druhů cen s výjimkou cen uvedených v odstavci 2.

(2) Pro prozatímní ceny, předběžné ceny, velkoobchodní ceny s daní z obratu, velkoobchodní ceny odvozené z běžných kupních cen, běžné kupní ceny a přepočtené velkoobchodní ceny podle § 37 platí z této části jen ustanovení § 40 odst. 12, § 43 odst. 6 nebo 7 a § 45.

(3) Podkladem pro cenové řízení je návrh ceny vypracovaný a doložený způsobem uvedeným v dalších ustanoveních. Vzory cenových návrhů a rozsah jejich použití stanoví ústřední cenové orgány svým rozhodnutím.

(4) Ustanovení této části platí přiměřeně pro limity kupních, velkoobchodních a maloobchodních cen s tím, že návrhy limitů velkoobchodních a maloobchodních cen může vypracovat odběratel, pokud tak neučiní, vypracovává návrhy limitů podle § 35 odst. 1 písm. a) bod 1 a 2 řešitel úkolu plánu technického rozvoje nebo plánu standardizace a v případech podle bodu 3 téhož ustanovení investor. V případech podle § 35 odst. 1 písm. b) vypracovává návrh limitů dodavatelská organizace a u limitů kupních cen příslušná organizace zahraničního obchodu. V případech podle § 35 odst. 1 písm. a) se návrhy limitů předkládají spolu s ostatními podklady orgánům a organizacím zúčastněným na projednávání úkolů vědeckotechnického rozvoje, normalizačního řízení nebo na státní expertize a projednání výše limitů je součástí těchto jednání. V případě, že zpracovatelem návrhu limitu není budoucí výrobce a že není ani účastníkem uvedených jednání, projednává se s ním návrh cenového limitu samostatně.

§ 39
Náležitosti cenového návrhu

(1) Návrh na stanovení ceny výrobku musí obsahovat

a) název, označení výrobku, měrnou jednotku a kód podle příslušné položky jednotné klasifikace[37]) a oborového číselníku odpovídající výrobku,

b) vymezení podstatných podmínek výrobku podle § 6 nebo odkaz na dokumentaci, kde jsou tyto podmínky vymezeny; vymezení se doplňuje podle potřeby popisem, výkresem, fotografií, náčrtem nebo vzorkem výrobku,

c) zdůvodnění, že jde o nový výrobek podle § 7,

d) zdůvodnění výběru porovnatelného výrobku, je-li navrhovaná cena tvořena způsoby podle § 10, § 15 odst. 2 písm. b) nebo § 16, nebo pro navrhovanou maloobchodní cenu je vybrán jiný porovnatelný výrobek než pro velkoobchodní cenu,

e) navrhovanou výši velkoobchodní ceny a u spotřebních výrobků i maloobchodní ceny, její zdůvodnění s příslušnými doklady podle použitého způsobu tvorby cen a zdůvodnění navrhovaného uplatnění podmínek realizace podle § 19 až 21, včetně případných rozhodnutí, na jejichž základě se navrhuje,

f) předpokládaný objem výroby v tisících Kčs, v měrných jednotkách a množství výroby (výrobní dávku), pro kterou je sestavena cenová kalkulace; předpokládá-li se výroba na více let, uvádí se objem v prvních 3 letech, z toho vývoz a předpokládaný průměrný rozdílový ukazatel v členění na socialistické a nesocialistické země,

g) cenu spotřebitelského obalu nebo náklady na jeho výrobu a příslušný zisk, popřípadě náhradu za opotřebení vratného obalu, pokud tyto částky představují více než 5 % ceny,

---

[37]) Vyhláška Ústřední komise lidové kontroly a statistiky č. 71/1965 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace průmyslových oborů a výrobků a jednotné klasifikace výrobků v zemědělství a lesnictví.
Vyhláška Federálního statistického úřadu č. 116/1972 Sb., o vytváření a udržování oborových číselníků průmyslových výrobků.
Vyhláška Federálního statistického úřadu č. 124/1980 Sb., o jednotné klasifikaci stavebních objektů a stavebních prací výrobní povahy.
Vyhláška Federálního statistického úřadu č. 114/1972 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace výkonů.
Vyhláška Federálního statistického úřadu č. 117/1981 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace průmyslových prací výrobní povahy.

h) srovnání navrhované ceny s cenovým limitem nebo s prozatímní nebo s přechodně platnou velkoobchodní cenou nebo se smluvní cenou, pokud byly uplatněny, a zdůvodnění rozdílu mezi nimi, dobu platnosti prozatímní nebo přechodně platné ceny, popř. množství, pro které platila,

ch) potvrzení nositele servisu o zajištění servisní služby a náhradních dílů, jde-li o spotřební výrobky, pro jejichž opravy jsou nezbytné,

i) další údaje nebo podklady potřebné pro zdůvodnění ceny vyplývající z použitého způsobu tvorby cen,

j) stanoviska hlavních odběratelů a ve stanovených případech též vyjádření cenového gestora[31]), [38]) k cenovému návrhu včetně vyjádření, zda jde o nový výrobek podle § 7.

(2) Náležitosti uvedené v odstavci 1 jsou závazné pro vypracování návrhu velkoobchodní ceny opakovaně dodávaného tuzemského výrobku. Pro návrh cen souboru výrobků projednávaných současně (např. nabídkových kolekcí) lze po dohodě s odběratelem a cenovým orgánem, pokud ceny stanoví, zjednodušit a vhodně upravit náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. c) až h). Pro návrhy cen opakovaně dodávaných výkonů jsou závazné náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a), b), e), i), a j) a údaje o procentní sazbě i absolutní částce daně z obratu, pokud se podle platného sazebníku u výkonu uplatňuje. V návrhu ceny výkonu určeného výhradně pro občany se neuvádí stanovisko odběratele. Návrh velkoobchodní ceny nestandardního výrobku obsahuje náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a), b), e), a ch), popřípadě další, pokud přicházejí v úvahu.

(3) Návrh velkoobchodní ceny opakovaně dodávaného tuzemského výrobku, vytvořené některým ze způsobů podle § 13, § 14 nebo § 15 odst. 2 písm. a) a stanovované pověřenou organizací, obsahuje pouze náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a), b) a ch), výpočet velkoobchodní ceny podle použitého způsobu tvorby cen, resp. jen navrhovanou výši velkoobchodní ceny, jestliže se pro její výpočet používá výpočetní techniky a výsledná sestava neumožňuje ověření správnosti výpočtu. Navrhuje-li dodavatel uplatnění podmínek realizace, obsahuje návrh též náležitosti uvedené v písmenu e).

(4) Návrh velkoobchodní ceny nestandardního výrobku, jehož dodávku uskutečňuje dodavatel podle požadavku odběratelské organizace ihned nebo nejdéle do 3 měsíců, tvoří příloha k faktuře, obsahující rozpis spotřeby materiálu a mezd a další položky cenové kalkulace, popřípadě další náležitosti dohodnuté s odběratelem. Stejný postup platí pro ceny opakovaných služeb a oprav, jestliže se tvoří stavebnicovým způsobem podle § 15 odst. 2 písm. a).

(5) Návrh velkoobchodní ceny dováženého výrobku tvořené podle § 25 písm. a) obsahuje náležitosti podle odstavce 1 písm. a) až e) doplněné údaji o teritoriu dovozu, předpokládaném množství (objemu) dovozu a kupní cenu členěnou na zahraniční cenu v obchodní paritě, přímé obchodní náklady zahraniční a obchodní přirážku, popřípadě další náležitosti, které stanoví ústřední cenový orgán.

(6) Návrh maloobchodní ceny tuzemského výrobku, předkládaný spolu s návrhem velkoobchodní ceny, obsahuje náležitosti týkající se maloobchodní ceny uvedené v odstavci 1 písm. e), ch), j), popřípadě d). Návrh maloobchodní ceny předkládaný samostatně obsahuje kromě toho náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a), b), popřípadě h).

(7) Návrh maloobchodní ceny dováženého výrobku obsahuje náležitosti podle odstavce 1 písm. a), b), e), ch) a j). Dále obsahuje kalkulaci maloobchodní ceny nového, popřípadě porovnatelného tuzemského výrobku, pokud se s ním porovnává. Součástí podkladů pro návrh maloobchodní ceny výrobku z dovozu jsou údaje o předběžné kupní ceně členěné na zahraniční cenu v obchodní paritě, přímé obchodní náklady zahraniční a obchodní přirážku, popřípadě clo. Tyto údaje je organizace zahraničního obchodu povinna předložit navrhovateli maloobchodní ceny nejpozději 30 dnů po uzavření smlouvy se zahraničním dodavatelem, pokud mezi organizací zahraničního obchodu a navrhovatelem není dohodnuta jiná lhůta.

§ 40

Vypracování návrhů cen a jejich projednání s odběrateli

(1) Návrh velkoobchodní i maloobchodní ceny tuzemského výrobku vypracovává výrobce nového výrobku a v případech uvedených v § 42 odst. 2 orgán hospodářského řízení, pokud tento orgán nebo cenový orgán nepověří některou organizaci. Návrh maloobchodní ceny pro svůj výhradní prodej vypracovávají organizace uvedené v § 62 odst. 2 písm. a) bod 5. a odst. 4.

(2) Návrh velkoobchodní ceny dováženého výrobku, pokud není odvozována z kupní ceny, ale tvoří se podle § 25 písm. a), vypracovává organizace zahraničního obchodu, popřípadě Federálním cenovým úřadem určený tuzemský odběratel.

(3) Návrh maloobchodní ceny dováženého výrobku vypracovává na základě podkladů organizace zahraničního obchodu obchodní organizace nebo organizace v cenové působnosti národního výboru, která

[38]) Výměr Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 04/90, o uplatňování cenových gescí.

bude výrobek za maloobchodní cenu prodávat, nebo orgán nebo obchodní organizace pověřená zabezpečováním dovozu pro vnitřní obchod.

(4) Veškeré podklady potřebné pro tvorbu cen podle této vyhlášky jsou tuzemské organizace povinny bezplatně poskytnout zpracovatelům cenových návrhů nebo cenovým orgánům, popřípadě zapůjčit využitelná média, na nichž jsou příslušné údaje zapsány, nebo poskytnout údaje pomocí dálkového přenosu dat, jestliže se pro tvorbu cen využívá výpočetní techniky.

(5) Zpracovatel návrhu uvedený v odstavci 1 nebo jeho předkladatel uvedený v § 42 nebo organizace pověřená stanovit cenu, která návrh vypracovala, jsou povinni zabezpečit projednání návrhů s odběrateli zastupujícími jednotlivé směry užití nového výrobku. Jestliže je výrobek určen jen pro výrobní spotřebu, projednává se cenový návrh nejméně se třemi hlavními odběrateli. Dodavatelské organizace v cenové působnosti národních výborů projednávají cenový návrh nejméně s jedním hlavním odběratelem. Při výběru hlavních odběratelů přihlíží zpracovatel návrhu k tomu, aby byli zastoupeni odběratelé jak z České socialistické republiky, tak ze Slovenské socialistické republiky. S občany jako odběrateli se návrhy na stanovení maloobchodní ceny neprojednávají s výjimkou cen výrobků vyráběných podle individuálních objednávek.

(6) Za hlavní odběratele se považují

a) organizace, která bude odebírat výrobek pro výrobní spotřebu nebo pro investice v rozhodujícím množství, kromě odbytové organizace, není-li výhradním odběratelem,

b) organizace zahraničního obchodu, předpokládá-li se vývoz,

c) obchodní organizace, která má působnost stanovit maloobchodní cenu nebo která je odběratelem rozhodujícího množství, ale nemá působnost stanovit maloobchodní cenu,

d) gestor pro maloobchodní ceny, má-li působnost stanovit maloobchodní cenu ústřední cenový orgán,

e) federální ministerstvo národní obrany, federální ministerstvo vnitra, ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky a ministerstvo vnitra a životního prostředí Slovenské socialistické republiky, jde-li o výrobky dodávané jimi založeným nebo řízeným (dále jen „řízené") organizacím,

f) ministerstva výstavby a stavebnictví republik, jde-li o výrobky dodávané organizacím jimi řízeným, určené pro bytovou nebo občanskou výstavbu,

g) ministerstva zemědělství a výživy republik, jde-li o výrobky dodávané organizacím jimi řízeným,

h) orgán nebo organizace pověřené gescí pro ceny prací a služeb, jde-li o výrobky nakupované organizacemi poskytujícími práce a služby,[39])

ch) za resort federálního ministerstva dopravy a spojů — s. o. Československé státní dráhy Praha, Železniční stavby a montáže, kombinát Bratislava, s. p. Správa pošt a telekomunikací Praha a s. p. Správa pošt a telekomunikací Bratislava, s. p. Správa radiokomunikací Praha a s. p. Správa radiokomunikací Bratislava, jde-li o výrobky dodávané těmto organizacím,

i) další orgány nebo organizace podle rozhodnutí ústředního cenového orgánu, např. cenoví gestoři, státní zkušebny, výzkumné ústavy, u spotřebních výrobků zástupci odborových a zájmových organizací občanů.

(7) Jsou-li hlavními odběrateli ústřední orgány uvedené v odstavci 6 písm. e) až h), nezasílá se již cenový návrh jimi řízeným odběratelským organizacím.

(8) Návrh velkoobchodní i maloobchodní ceny se projednává současně, předpokládají-li se od počátku dodávky za tyto ceny. Je-li výrobní organizace oprávněná stanovit jen velkoobchodní cenu, předkládá návrhy obou cen orgánu nebo organizaci, která je pověřená působností stanovit maloobchodní cenu. U tuzemských i dovážených výrobků, které budou podle § 2 odst. 1 písm. d) dodávány za obchodní ceny, musí být v rámci cenového řízení projednána i obchodní cena.

(9) Návrh ceny výrobku dodávaného pro stavby projedná dodavatel s investorem, popřípadě s jím pověřenou organizací. Je-li prvním odběratelem vyšší dodavatel, projedná jej s vyšším dodavatelem. Vyšší dodavatel projedná jím odsouhlasené ceny s investorem spolu s ostatními cenovými podklady vyšší dodávky. K tomu účelu jim předkládá i návrhy cen svých poddodavatelů.

(10) Požádá-li o to zpracovatel návrhu ceny, je povinen také dodavatel objemově významné poddodávky zpracovat a projednat návrh její ceny v požadovaných lhůtách.

(11) Jde-li o návrh velkoobchodní ceny uvedený v § 39 odst. 3, zasílá odběratel stanovisko jen, jestliže požaduje úpravu ceny podle podmínek realizace, nebo jestliže namítá nesprávný výpočet ceny. V ostatních případech nezasílá stanovisko a pověřená organizace stanoví cenu podle svého návrhu po uplynutí lhůty podle odstavce 13.

[19]) Výměr Českého cenového úřadu č. 623/23/87 — Slovenského cenového úřadu č. 1178/13/87 o pověření cenovou gescí v oblasti cen prací a služeb, Cenový věstník částka 29/1987.

(12) Za projednání a souhlas s návrhem ceny se považuje její zaplacení, jde-li o

a) cenu služby nebo opravy tvořenou stavebnicovým způsobem,
b) velkoobchodní cenu nestandardního výrobku, jehož dodávku podle požadavku odběratele uskutečňuje dodavatel ihned nebo nejpozději do 3 měsíců,
c) velkoobchodní cenu s daní z obratu a velkoobchodní cenu dováženého výrobku vytvořenou na základě kupní ceny podle § 25 písm. b).

(13) Odběratelé uvedení v odstavci 6 jsou povinni zaslat svá odůvodněná stanoviska k návrhu ceny do 15 dnů od doručení návrhu. Tato lhůta se prodlužuje na 30 dnů, požádá-li o to odběratel ze závažných důvodů. Jestliže odběratel nesdělí své stanovisko do uvedené lhůty, platí, že s návrhem souhlasí. Nesouhlasí-li odběratel s návrhem ceny, je dodavatel povinen projednat jeho námitky do 15 dnů od jejich doručení. Nedojde-li ani potom k dohodě, přikládají se k návrhu ceny stanoviska dodavatele i odběratele podepsaná oprávněnými pracovníky, jestliže cenu stanoví cenový orgán. Má-li působnost stanovit cenu dodavatel, řeší se případ jako cenový spor podle § 44.

(14) Projednání návrhů cenových limitů uvedených v § 35 odst. 1 písm. a) je součástí projednávání úkolů plánů technického rozvoje nebo normalizačních úkolů nebo státní expertizy pro novou výrobní kapacitu, pro které jsou návrhy cenových limitů jedním ze závazných podkladů.

§ 41
Cenové komise

Ústřední cenové orgány mohou zřídit pro cenové řízení cenové komise, jejichž členy jsou zmocnění zástupci hlavních dodavatelských a odběratelských orgánů a organizací, popř. zástupci odborových a zájmových organizací občanů, jde-li o spotřební výrobky. Cenový návrh se zasílá členům cenové komise a jeho projednání v cenové komisi nahrazuje projednání podle § 40, popřípadě § 42 odst. 5. Složení cenových komisí a podrobnější podmínky jejich činnosti schvaluje ústřední cenový orgán, který je zřídil a který také, na návrh orgánů a organizací v komisi zastoupených, jmenuje členy komisí. Orgány nebo organizace pověřené působností ve stanovení cen si mohou zřizovat cenové komise ze zástupců hlavních odběratelů uvedených v § 40 odst. 6, orgánů uvedených v § 42 odst. 5 a popřípadě dalších jimi určených členů.

§ 42
Předkládání návrhů cen

(1) Stanoví-li cenu cenový orgán nebo pověřená organizace, předkládá jim návrh ceny dodavatelská organizace, popřípadě jiná organizace určená cenovým orgánem po dohodě s jejím orgánem hospodářského řízení. Návrhy nákupních cen výrobků, kromě zemědělských, a návrhy maloobchodních cen dovážených výrobků předkládají odběratelské organizace.

(2) Orgány hospodářského řízení předkládají návrhy cen za organizace jimi řízené uvedené v odstavci 1

a) podle zvláštního předpisu[40]) a § 57 odst. 1 a 3,
b) ministerstva lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu republik, pokud jde o ceny vody povrchové, vody pitné a odkanalizované, podle podkladů příslušných národních výborů a ceny surového dřeva,
c) ministerstva zemědělství a výživy republik, pokud jde o nákupní ceny zemědělských výrobků,
d) Český geologický úřad a Slovenský geologický úřad společně, pokud jde o velkoobchodní ceny geologických prací,
e) Český geodetický a kartografický úřad a Slovenský úřad geodézie a kartografie společně, pokud jde o velkoobchodní ceny geodetických a kartografických prací,
f) Český svaz spotřebních družstev, Slovenský svaz spotřebních družstev, Český svaz výrobních družstev a Slovenský svaz výrobních družstev, jde-li o maloobchodní ceny dovážených výrobků,
g) v dalších případech na základě dohody s ústředním cenovým orgánem.

(3) Předkladatel návrhu ceny je povinen předložit návrh ceny tak, aby vzhledem ke lhůtám pro jeho případné doplnění podle odstavce 6, mohla být cena stanovena před fakturací prvé dodávky ve lhůtách podle § 43 odst. 1 a u dodávek pro investiční výstavbu ve lhůtách podle § 43 odst. 2.

(4) Návrh ceny nového výrobku podepisuje statutární orgán organizace nebo pracovník oprávněný podle organizačních předpisů, popřípadě písemně zmocněný statutárním orgánem (dále jen „oprávněný pracovník").

(5) Současně s předložením návrhu ceny cenovému orgánu předkládá se další vyhotovení návrhu federálnímu ministerstvu financí v případech, kde se u výrobku uplatňuje rozdílová daň z obratu. Jestliže návrh ceny vyžaduje dotaci ze státního rozpočtu, předkládá se další vyhotovení návrhu federálnímu ministerstvu financí, jde-li o organizaci řízenou federálním orgánem hospodářského řízení a příslušnému ministerstvu financí, cen a mezd republiky v ostatních případech.

[40]) § 89 zákona č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů státní správy.

(6) Nemá-li návrh ceny předepsané náležitosti, nebo je-li třeba ke stanovení ceny doplnit návrh o další doklady, požádá cenový orgán nebo organizace oprávněná stanovit cenu o jeho doplnění do 10 dnů od doručení návrhu. Předkladatel je povinen doplnit návrh ceny do 15 dnů, pokud nedohodne s uvedeným orgánem nebo organizací lhůtu delší.

§ 43

Lhůty a způsob stanovení ceny

(1) Orgány oprávněné stanovit cenu stanoví ji nejdéle do 30 dnů po obdržení návrhu se všemi náležitostmi, včetně odůvodněných stanovisek účastníků cenového řízení. Lhůta se přiměřeně prodlouží v případech, kdy si orgán oprávněný stanovit cenu písemně vyhradí delší lhůtu nebo kdy dojde k cenovému sporu podle § 44. Organizace pověřené stanovit cenu stanoví ji do 10 dnů po dosažení dohody s odběrateli, jde-li o velkoobchodní cenu, nebo po dosažení dohody s dodavatelem a cenovým gestorem, jde-li o maloobchodní cenu. Pro výrobek, u něhož se stanoví velkoobchodní i maloobchodní cena, nelze velkoobchodní cenu stanovit před stanovením maloobchodní ceny.

(2) Ceny výrobků dodávaných pro stavby se stanoví před zahájením výroby, nejpozději však 60 dnů před vystavením splátkového listu, a není-li splátka poskytována, nejpozději před fakturací.

(3) Výměr, kterým se stanoví cena, obsahuje

a) název orgánu nebo organizace jej vydávající, s odkazem na předpis nebo pověření, na jehož základě stanoví cenu,

b) přesné označení výrobku, včetně číselného kódu podle § 39 odst. 1 písm. a),

c) označení druhu ceny podle § 2 a 3, výši stanovené ceny, měrnou jednotku, a přichází-li v úvahu, též částku, o níž byla upravena cena podle § 19 až 21 s odkazem na tento paragraf a dále označení, kdy cena je stanovena na podmínky výroby jednoho kusu,

d) vymezení podstatných podmínek, popřípadě odkaz na doklad, kde jsou písemně vymezeny,

e) způsob tvorby ceny; při převzetí ceny dosavadního výrobku podle § 7 odst. 3 se uvádí odkaz na rozhodnutí, jímž tato cena byla stanovena,

f) datum počátku účinnosti cenového výměru, která nesmí být stanovena před datem doručení výměru nebo jeho uveřejnění; zpětnou platnost cenového výměru může výjimečně povolit pouze příslušný cenový orgán; jde-li o přirážky za cenové zvýhodnění, zvýhodněné nebo přechodně platné ceny, uvádí se též datum skončení jejich platnosti, popřípadě pro jaké množství platí přechodně platná cena,

g) výrobce (jde-li o jediného tuzemského výrobce), popřípadě zemi dovozu,

h) datum vydání výměru a jeho číslo,

ch) podpis oprávněného pracovníka.

(4) Výměrem se stanoví velkoobchodní ceny opakovaně dodávaných výrobků, velkoobchodní ceny dovážených výrobků stanovené podle § 25 písm. a), nákupní ceny, maloobchodní ceny, dále nižší ceny podle § 4 odst. 3 a 4 a kalkulační sazby používané pro tvorbu cen. Výměr se vydává i na zařazení nového výrobku do cenové skupiny a na ponechání ceny podle § 7 odst. 3.

(5) Orgány a organizace pověřené stanovovat ceny jsou povinny vést evidenci cenových výměrů, které vydaly, a evidenci jimi stanovených cen, na které nebyly vydány cenové výměry. Pro evidenci stanovených cen jsou závazné údaje uvedené v odstavci 3 písm. b) až e), g) a ch) s tím, že tato cena se považuje za stanovenou dnem zápisu do evidence. Formu této evidence určí organizace, která k tomu může využívat podklady zpracovávané pro jiné účely, pokud jsou v nich uvedené údaje zahrnuty.

(6) Zápisem do evidence se stanoví velkoobchodní ceny nestandardních výrobků, velkoobchodní ceny stanovované podle § 25 písm. b), prozatímní velkoobchodní ceny stanovované organizacemi podle § 3 odst. 2 a přepočtené velkoobchodní ceny podle § 37.

(7) Uvedením ve faktuře spolu s označením příslušného druhu ceny stanoví dodavatel cenu uvedenou v § 40 odst. 12 písm. a), velkoobchodní cenu výlučně vyváženého výrobku, běžnou kupní cenu, velkoobchodní cenu s daní z obratu a obchodní cenu s uvedením procentní sazby daně z obratu. Tyto ceny jsou stanoveny dnem vystavení faktury. Po předchozí dohodě s dodavatelem může obchodní ceny stanovovat obchodní orgnizace.

(8) K projednání a stanovení ceny nového výrobku se nevyžaduje, aby bylo dokončeno technické nebo odbytové řízení pro tento výrobek, nebo aby byly splněny další podmínky nutné pro jeho uvedení do oběhu, jako jsou například zkoušky podle předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, kromě spotřebních výrobků, u nichž podmínkou pro stanovení cen je zabezpečení servisní služby a nezbytných náhradních dílů. Stanovení ceny není souhlasem k uvedení výrobku do oběhu, ale jen jednou z nutných podmínek pro jeho prodej. Jestliže dojde po stanovení ceny a po dokončení technického nebo odbytového řízení ke změně některé z podstatných podmínek výrobku, zpracovatel návrh ceny formou dodatku projedná, předloží ke stanovení nebo stanoví novou cenu, má-li působnost.

(9) Změní-li se pro výrobek kód jednotné klasifikace, zůstává vydané rozhodnutí (výměr) o ceně v platnosti. Výrobce je však povinen informovat o této změně orgán nebo organizaci, která cenu stanovila, cenového gestora a hlavní odběratele, kterým výměr zaslal. Tento postup neplatí v případě, kdy v důsledku nesprávného zařazení nového výrobku zpracovatelem návrhu ceny byla stanovena cena v nesprávné výši. V tomto případě platí postup pro změny nesprávných cen.

§ 44

Cenové spory

(1) Cenový spor vzniká v případě, kdy působností stanovit cenu nového výrobku je cenovým orgánem pověřen orgán nebo organizace a kdy nedošlo k dohodě o výši ceny mezi dodavatelem a některým hlavním odběratelem, popřípadě gestorem, jde-li o maloobchodní ceny, které musí být jednotné, a kdy nedošlo k dohodě ani mezi orgány hospodářského řízení uvedených organizací.

(2) Cenový spor předkládá orgán pověřený stanovením ceny nebo orgán hospodářského řízení organizace pověřené stanovením ceny nejdéle do 30 dnů po skončení neúspěšného jednání cenovému orgánu k rozhodnutí. Předkládá-li cenový spor pověřená organizace, musí současně předložit cenovému orgánu stanoviska orgánů hospodářského řízení dodavatele i odběratele.

(3) Mimořádné náklady spojené s řešením cenových sporů (např. odměny znalcům) uhradí dodavatelská a odběratelská organizace v poměru, který určí cenový orgán na základě výsledku sporu.

§ 45

Zaokrouhlování cen

(1) Ceny se při jejich tvorbě zaokrouhlují takto: přitom se částky nižší než 50 % zaokrouhlovací jednotky zaokrouhlují směrem dolů a od 50 % včetně směrem nahoru.

(2) Přirážky a srážky uvedené v § 23 uplatňované v oblasti velkoobchodních nebo nákupních cen a odbytové přirážky a srážky se zaokrouhlují samostatně podle stupnice pro ostatní druhy cen. Po jejich připočtění (odečtení) k velkoobchodní nebo nákupní ceně se výsledná cena již nezaokrouhluje.

(3) Při tvorbě obchodní ceny výrobku se vychází ze zaokrouhlené velkoobchodní (nákupní) nebo kupní ceny. Při tvorbě jeho maloobchodní ceny se vychází ze zaokrouhlené obchodní ceny, popřípadě zaokrouhlené velkoobchodní (nákupní) ceny. Ostatní složky maloobchodní ceny tuzemského i dováženého výrobku (daň z obratu, obchodní srážka, cenový rozdíl, clo), ani přirážky a srážky za odchylky od podstatných podmínek v oblasti maloobchodních cen stanovené procentní sazbou se však samostatně nezaokrouhlují. Zaokrouhluje se až výsledná maloobchodní cena.

(4) Podle stupnice pro maloobchodní ceny se zaokrouhluje též velkoobchodní cena s daní z obratu a ceny podle § 2 odst. 2.

(5) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahuje na případy, kdy odbytová přirážka, popřípadě přirážka nebo srážka za odchylky od podstatných podmínek platná pro více výrobků uváděných na jedné faktuře se vyjadřuje souhrnnou absolutní částkou. Ustanovení předchozích odstavců neplatí na případy, kdy na základě stanovené ceny pro určitou měrnou jednotku se účtuje její podíl nebo násobek.

Při ceně za měrnou jednotku		Jednotka zaokrouhlení pro maloobchodní ceny	Jednotka zaokrouhlení pro ostatní druhy cen
do Kčs	0,10	—	na haléře
do Kčs	1,-	na pětihaléře	na pětihaléře
do Kčs	5,-	na desetihaléře	na pětihaléře
do Kčs	20,-	na padesátihaléře	na desetihaléře
do Kčs	100,-	na koruny	na padesátihaléře
do Kčs	500,-	na pětikoruny	na koruny
do Kčs	1 000,-	na desetikoruny	na pětikoruny
do Kčs	10 000,-	na desetikoruny	na desetikoruny
nad Kčs	10 000,-	na desetikoruny	na stokoruny

(6) Pokud se ceny a jejich složky nezaokrouhlují podle odstavců 1 až 4 a jiný způsob není rozhodnutím cenového orgánu stanoven, zaokrouhlují se maloobchodní ceny na pětihaléře, ostatní druhy a složky cen na dvě desetinná místa.

§ 46

Vydávání ceníků

(1) Ceny stanovené cenovými orgány nebo pověřenými organizacemi, u nichž se zabezpečuje jejich jednotnost v rámci Československé socialistické republiky nebo v určité oblasti, se publikují v cenících velkoobchodních cen, nákupních cen, maloobchodních cen, prací a služeb a jejich dodatcích. U cen výrobků oborů s častou obměnou sortimentu, velkoobchodních cen reprezentantů nestandardních výrobků a u cenových limitů postačí jejich publikace formou výměru.

(2) Nové ceníky se vydávají zejména v případech, kdy převážná část cen není již zahrnuta v platném ceníku nebo když dochází ke změně cen celého nebo větší části oboru. V ostatních případech se nově stanovené ceny nebo změny cen publikují v dodatcích vydávaných nejméně jednou za dva roky.

(3) Závazné náležitosti ceníků, jejich uspořádání a způsob evidence jsou stanoveny v rozhodnutí ústředních cenových orgánů.[41])

§ 47

Označování výrobků maloobchodními cenami

(1) Dodavatelé jsou povinni označovat své výrobky, které dodávají pro tržní fondy, údajem o platné maloobchodní ceně konkrétního prodávaného množství.[42]) Označení musí být uvedeno na výrobku. Není-li to vzhledem k povaze výrobku možné, uvádí se na spotřebitelském obalu nebo na připojeném štítku.

(2) Dovážené výrobky, výrobky původně určené jen pro vývoz, neplnohodnotné výrobky a výrobky zařazené do doprodeje označuje maloobchodní cenou podle odstavce 1 obchodní organizace, pokud se s dodavatelem nedohodne jinak.

(3) Při změně maloobchodní ceny označí změněnou maloobchodní cenu obchodní organizace způsobem podle odstavce 1 u těch výrobků, které má na skladě, a které dodavatel do termínu platnosti změny maloobchodní ceny již odeslal nebo předal z výroby k odeslání a označení údajem o maloobchodní ceně je součástí výrobního postupu.

(4) Dodavatelé tuzemských výrobků jsou dále povinni uvádět na výrobcích označení, z něhož bude zřejmý důvod jejich cenového zvýhodnění. U dovážených výrobků musí toto označení zabezpečit obchodní organizace.

(5) Povinnost označovat výrobky maloobchodní cenou způsobem podle odstavce 1 se nevztahuje na výrobky, které nejsou baleny do spotřebitelských obalů a jsou uvedeny v rozhodnutí ústředních cenových orgánů[41]) na základě písemné žádosti dodavatelské organizace odsouhlasené odběrateli.

ČÁST PÁTÁ

INFORMAČNÍ SOUSTAVA V OBLASTI CEN

§ 48

(1) Řízení cen využívá zejména

a) informace z celostátních informačních soustav, jednotné soustavy sociálně ekonomických informací, soustavy vědeckotechnických a ekonomických informací a informace pro plán a rozpočet, informace státního a resortního cenového výkaznictví a informace o cenách z informační soustavy organizací,
b) cenovou dokumentaci organizací a cenových gestorů,
c) rozbory vývoje a působení cen a účinnosti cenových opatření,
d) poznatky cenových kontrol.

(2) Orgány a organizace zpracovávají ve vazbě na potřeby plynulé aktualizace cen analýzy vývoje a působení cen a účinnosti cenových opatření. K tomu využívají resortních výkazů[43]) a předkládají je ústředním cenovým orgánům do konce měsíce následujícího po termínu předložení výkazů. Přitom postupují podle věcného zaměření stanoveného cenovými orgány.

(3) Cenovou dokumentaci v organizaci tvoří zejména

a) právní předpisy a rozhodnutí ústředních orgánů za oblast cen platné pro činnost organizace,
b) cenové výměry, dále platné ceníky a dodatky k nim, evidence cen stanovených podle § 43 odst. 5 a 6 na vyráběné výrobky,
c) informace o zahraničních cenách potřebné pro tvorbu cen,
d) úplné návrhy na stanovení ceny podle části čtvrté nebo na změnu ceny podle příslušného rozhodnutí o změně cen,

[41]) Výměr Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 03/90 o cenících a označování výrobků maloobchodními cenami.

[42]) § 8 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[43]) Výkazy o tvorbě cen, o cenovém zvýhodnění a znevýhodnění a o změnách cen.

e) podklady organizace, která zpracovala návrh závazného způsobu tvorby cen schváleného cenovým orgánem, podklady k návrhu kalkulačních sazeb používaných pro tvorbu cen včetně vymezení obsahu jednotlivých kalkulačních položek.

(4) Organizace jsou povinny uchovávat cenovou dokumentaci nejméně 3 roky po skončení dodávek jejich výrobku nebo platnosti cen, končí-li dříve než dodávky, u podkladů podle odstavce 3 písm. b) až d) a po skončení platnosti dokumentace podle odstavce 3 písm. a) a e).

(5) O cenách výrobků určených pro obyvatelstvo musí být ve všech provozovnách obchodu a služeb zajištěna každému občanu přístupná, přesná a úplná informace (ceník, tarif, výměr, popřípadě doklad o ceně).

ČÁST ŠESTÁ
CENOVÁ KONTROLA

§ 49

Plánování cenové kontroly a zprávy o výsledcích cenových kontrol

(1) Základním nástrojem koordinace cenové kontroly jsou plány cenových kontrol ústředních cenových orgánů zahrnující rozhodující[44]) a ostatní kontrolní úkoly těchto orgánů, ústředních orgánů pro jimi řízené organizace, národních výborů uvedených v § 60, ústředních orgánů společenských organizací a inspekcí.[45])

(2) Ústřední orgány, národní výbory uvedené v § 60 a ústřední orgány společenských organizací jsou povinny stanovené rozhodující úkoly zahrnout do svých plánů cenových kontrol a předložit je příslušnému ústřednímu cenovému orgánu do 30 dnů před začátkem roku. Tyto úkoly je možno měnit jen se souhlasem ústředního cenového orgánu.

(3) Orgány uvedené v odstavci 2 předkládají zprávy o výsledcích kontrol za uplynulý rok do 31. ledna roku následujícího, a to federální orgány Federálnímu cenovému úřadu, ostatní orgány ústředním cenovým orgánům republik, podle požadavků těchto orgánů.

§ 50

Předmět cenové kontroly a podmínky jejího provádění

(1) Předmět cenové kontroly a podmínky jejího provádění stanoví zvláštní předpisy[46]). Zvláštní předpisy[47]) rovněž stanoví případy, kdy organizace neoprávněně získala prostředky v důsledku porušení cenových předpisů a způsob jejich vypořádání.

(2) Cenové kontroly se uzavírají protokolem (záznamem), ve kterém kontrolní orgán uvede porušení, popřípadě i výpočet neoprávněně získaných prostředků.

(3) Organizace je povinna v případě porušení cenových předpisů neprodleně zabezpečit opatření k nápravě a v jejich rámci

a) vypořádat podle zvláštních předpisů[48]) neoprávněně získané prostředky,

b) změnit nesprávně vyšší ceny včetně cen vlastních navazujících výrobků, do nichž se nesprávně vyšší cena promítla, jestliže ceny sama stanovila, nebo předložit příslušnému cenovému orgánu návrh na tyto změny,

c) zjistit osobně odpovědné pracovníky a uplatnit vůči nim postih včetně náhrady škody.[49])

---

[44]) § 106 zákona č. 194/1988 Sb.

[45]) Zákon ČNR č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci.
Zákon SNR č. 70/1986 Sb., o Slovenské zemědělské a potravinářské inspekci.
Zákon ČNR č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci.
Zákon SNR č. 71/1986 Sb., o Slovenské obchodní inspekci.

[46]) § 3 a 4 zákona ČNR č. 134/1973 Sb., o působnosti orgánů české socialistické republiky v oblasti cen, v úplném znění č. 23/1989 Sb.
§ 3 a 4 zákona SNR č. 135/1973 Sb., o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen, v úplném znění č. 27/1989 Sb.

[47]) § 9 až 12 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.
§ 2 a 3 nařízení vlády ČSR č. 117/1985 Sb., o provádění dodatkových odvodů národními výbory a rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi řízenými ústředními orgány České socialistické republiky a národními výbory v oblasti cen.
§ 2 a 3 nařízení vlády SSR č. 118/1985 Sb., o provádění dodatkových odvodů národními výbory a rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi řízenými ústředními orgány Slovenské socialistické republiky a národními výbory v oblasti cen.

[48]) § 123 hospodářského zákoníku nebo § 451 občanského zákoníku.
§ 12 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.
§ 3 nařízení vlády ČSR č. 117/1985 Sb. a vlády SSR č. 118/1985 Sb.

[49]) Zejména § 77, 172 a následujících zákoníku práce.

(4) Jestliže organizace nesplní cenová opatření k nápravě podle odstavce 3 písm. b), provede je příslušný cenový orgán na základě upozornění kontrolního orgánu podle jeho zjištění.

(5) Ústřední cenové orgány využívají pro cenovou kontrolu poznatků kontrolních aktivů, odběratelských organizací, spotřebitelských a odběratelských orgánů a odborně příslušných organizací výzkumně vývojové základny a významných odborníků.

§ 51

Neoprávněně získané prostředky

(1) Za den zjištění[50]) neoprávněně získaných prostředků se považuje den, kdy vedoucí pracovník kontrolované organizace byl seznámen s protokolem (záznamem) o cenové kontrole.

(2) Organizace získá neoprávněně prostředky dnem jejich připsání na bankovní účet, doručením poštou, popřípadě převzetím oprávněnou osobou. Jestliže odběratel získá neoprávněně prostředky je rozhodujícím dnem den provedení úhrady.

(3) Neoprávněně získané prostředky, které kontrolovaná organizace nebo příslušný družstevní nebo společenský orgán zjistí nebo vyčíslí v průběhu kontroly prováděné jiným kontrolním orgánem anebo které nevrátí nebo neodvede do jím zahájené kontroly,[51]) se považují za prostředky zjištěné tímto jiným orgánem.

(4) Pro vyčíslení neoprávněně získaných prostředků není přípustná kompenzace nesprávně nižších a nesprávně vyšších cen.

(5) Výběrový způsob zjišťování a výpočtu prostředků získaných porušením cenových předpisů se použije zejména tehdy, kdy vyčíslení těchto prostředků vyčerpávajícím způsobem by bylo neúměrně náročné nebo nákladné, nebo kdy z dokladových materiálů je možno zjistit jen část neoprávněně získaných prostředků. Při výběrovém způsobu musí činit podíl vybraných kontrolovaných případů nejméně 5 % z celkového objemu dodávek v kontrolovaném období. Výběrový způsob vyčíslení neoprávněně získaných prostředků zjištěných kontrolním nákupem se uplatňuje v případech, kdy předražení činí 5 % a více takto:

a) při nejméně třech předražených položkách kontrolního nákupu zjištěných v jedné provozovně (prodejně, stánku apod.) z celkových tržeb provozovny za předchozí den,
b) při opakovaně zjištěném předražení za podmínek podle písmene a) z celkových tržeb provozovny za předchozí měsíc,
c) při zjištěném předražení podle písmene a) nejméně ve třech provozovnách téže organizace z celkových tržeb organizace za předchozí měsíc a při opakovaném zjištění v průběhu čtvrtletí z celkových čtvrtletních tržeb organizace za předchozí čtvrtletí.

(6) Organizace je povinna na vyžádání kontrolního orgánu předložit vyčíslení úhrnu neoprávněně získaných prostředků nejpozději do 3 měsíců.

§ 52

Spekulativní zneužívání cen v rozporu se zájmy společnosti

(1) Cenová kontrola, kromě kontroly a postupů podle předchozích paragrafů také zjišťuje, zda kontrolovaná organizace nezneužívá svého hospodářského postavení k uplatňování neodůvodněně vysokých cen tím, že

a) v rozporu se společensky zdůvodněnými požadavky odběratelů omezuje dodávky, popřípadě ruší výrobu výrobků nižších cenových poloh a výrobků s nižší než průměrnou rentabilitou,
b) podmiňuje uzavření hospodářské smlouvy a dodávky zaplacením přirážek k platným cenám bez odpovídajících změn v kvalitativních a dodacích podmínkách,
c) zneužívá svého monopolního nebo převažujícího postavení k možnosti cenami uhradit neodůvodněně vysoké náklady výroby v rozporu s cenovými předpisy.

(2) Při zjištění nesprávného postupu uvedeného v odstavci 1 a na základě protokolu o tomto zjištění přijme ústřední cenový orgán podle platných předpisů[52]) potřebná opatření.

§ 53

Dodavatelská a odběratelská cenová kontrola

(1) Organizace provádějí cenovou kontrolu vlastních a nakupovaných výrobků podle podmínek stanovených zvláštními předpisy[53]).

(2) Obchodní a odbytové organizace jsou povinny zajistit cenovou kontrolu u všech jimi nakupovaných

---

[50]) § 11 odst. 4 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.
§ 2 odst. 4 nařízení vlády ČSR č. 117/1985 Sb.
§ 2 odst. 4 nařízení vlády SSR č. 118/1985 Sb.

[51]) Výměr FCÚ, MFCM ČSR a MFCM SSR č. 02/90 o postupu při cenové kontrole.

[52]) Např. podle § 384a hospodářského zákoníku.

[53]) § 51 zákona č. 88/1988 Sb., o státním podniku.
§ 9 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.
§ 31 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.
§ 40 zákona č. 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví.

prodávaných výrobků. Ostatní odběratelské organizace, kromě drobných provozoven národních výborů, mají tuto povinnost u všech nakupovaných výrobků kromě objemově nevýznamných výrobků, které určí písemně vedoucí organizace a které nesmí činit více než 15 % z celkového objemu nakupovaných výrobků[54]). Drobné provozovny národních výborů mají povinnost provádět odběratelskou kontrolu reprezentativním výběrovým způsobem, jenž obsáhne nejméně 25 % ročního objemu výrobků nakupovaných pro výrobní spotřebu. Uvedené úlevy nezbavují organizace důsledků vyplývajících z porušení cenových předpisů podle zvláštního předpisu.[55])

§ 54

Změny nesprávných cen

(1) Nesprávnou je cena, jejíž výše byla stanovena v rozporu s předpisy nebo s rozhodnutími cenových orgánů.

(2) Nesprávnou vyšší cenu změní orgán nebo organizace, které ji stanovily, neprodleně po zjištění správné ceny. Organizace, která nemá působnost stanovit cenu, stanoví a uplatňuje do doby stanovení správné ceny prozatímní velkoobchodní cenu. Změna platí pro všechny výrobky dodané za nesprávnou cenu, maximálně však 3 roky zpětně před prvním dnem v měsíci, v němž byla nesprávná cena zjištěna. Organizace je povinna vypořádat bezodkladně nároky poškozených odběratelů[56]) vzniklé změnou ceny od data této změny. V případech, kdy nároky poškozených odběratelů zanikly nebo kdy není možné je uspokojit, odvede povinná organizace částku rozdílu mezi správnou a nesprávně vyšší cenou jako cenový odvod do příslušného rozpočtu.[47]) Nesplní-li organizace povinnost změnit nesprávnou cenu, rozhodne o její změně cenový orgán.

(3) Nesprávnou nižší cenu může změnit jen cenový orgán, který zároveň určí platnost této změny.

(4) Důvodem pro změnu nesprávné nižší ceny není prokazatelná početní chyba v návrhu ceny, která nepřesahuje 5 % stanovené ceny. Za nesprávnou nižší cenu se nepovažuje také cena vytvořená způsobem určeným touto vyhláškou, která vykazuje ve srovnání se skutečnými náklady jednotlivých výrobců podprůměrný zisk nebo ztrátu.

ČÁST SEDMÁ
PŮSOBNOST V TVORBĚ A KONTROLE CEN

§ 55

Federální cenový úřad

(1) Federální cenový úřad v rozsahu své působnosti[57]) zejména

a) vyhlašuje ceny a jejich změny schválené vládou Československé socialistické republiky,

b) stanoví způsoby tvorby cen tuzemských výrobků, stanoví a mění ceny včetně cen upravených podle § 19, jde-li o zvýšení, limity velkoobchodních a maloobchodních cen podle § 35 odst. 1. písm. a), pokud touto působností nepověří jiné orgány nebo organizace; dále stanoví kalkulační sazby pro tvorbu cen, které si vyhradí; změny maloobchodních cen základních životních potřeb projednává s odbory,

c) stanoví způsoby tvorby cen dovážených výrobků a ceny rozhodujících dovážených výrobků,

d) stanoví v dohodě s ústředními cenovými orgány republik pravidla pro zahrnování cenových rozdílů do maloobchodních cen a v dohodě s těmito orgány, s federálním ministerstvem financí a příslušnými ministerstvy spolurozhoduje o užití z nich vytvořených finančních prostředků,

e) stanoví podklady a lhůty pro přípravu cenových opatření,

f) navrhuje hlavní směry cenového výzkumu,

g) určuje v dohodě s ústředními cenovými orgány republik, které údaje ze sociálně ekonomických informací se závazně využívají v cenové oblasti,

h) pověřuje cenovou gescí orgány nebo organizace v dohodě s jejich zakladateli nebo zřizovateli a zřizuje cenové komise,

ch) rozhoduje cenové spory a po předchozím projednání může zastavit cenové řízení, zrušit nebo změnit cenová rozhodnutí orgánů a organizací, na které přenesl cenovou působnost, v případech, kdy došlo nebo by mohlo dojít k porušení cenových nebo jiných právních předpisů nebo kdy je to potřebné pro stanovení správné ceny,

i) kontroluje provádění jím vydaných cenových opatření v rámci své řídící, organizační a koncepční činnosti.

---

[54]) § 9 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[55]) § 11 nařízení vlády ČSSR č. 112/1985 Sb.

[56]) § 123 hospodářského zákoníku.
§ 451 občanského zákoníku.

[57]) § 4, 10, 100 až 107 zákona č. 194/1988 Sb.
Nařízení vlády ČSSR č. 22/1971 Sb., kterým se stanoví seznam surovin, výrobků, výkonů a služeb, jejichž ceny určuje Federální cenový úřad, v úplném znění č. 170/1980 Sb.

(2) Federální cenový úřad se může účastnit cenového řízení u výrobků, které jsou v cenové působnosti ministerstev financí, cen a mezd republik nebo jiných orgánů a organizací.

(3) Federální cenový úřad v dohodě s ústředními cenovými orgány republik vydává opatření určená pro celá odvětví, popřípadě obory nebo organizace, u nichž je cenová působnost rozdělena mezi něj a tyto orgány.

(4) Federální cenový úřad metodicky řídí federální orgány a organizace, které tvoří a stanovují ceny podle zvláštních předpisů a zabezpečuje mezinárodní spolupráci v oblasti cen.

§ 56

Ústřední cenové orgány republik

(1) Ústřední cenové orgány republik v rozsahu své působnosti v tvorbě a kontrole cen[58]) na území své republiky zejména

a) vyhlašují ceny a jejich změny schválené vládami republik, popřípadě schválené vládou Československé socialistické republiky, jde-li o změny maloobchodních cen,

b) stanoví a mění způsoby tvorby cen, ceny včetně cen upravených podle § 19, jde-li o zvýšení, limity velkoobchodních a maloobchodních cen podle § 35 odst. 1 písm. a), pokud touto působností nepověří jiné orgány nebo organizace; dále stanoví kalkulační sazby pro tvorbu cen, které si vyhradí,

c) mění maloobchodní ceny v dohodě s Federálním cenovým úřadem; změny maloobchodních cen základních životních potřeb projednávají s odbory,

d) pověřují cenovou gescí orgány nebo organizace v dohodě s jejich zakladateli nebo zřizovateli a zřizují cenové komise,

e) rozhodují cenové spory a po předchozím projednání mohou zastavit cenové řízení, zrušit nebo změnit cenová rozhodnutí orgánů a organizací, na které přenesly cenovou působnost, v případech, kdy došlo nebo by mohlo dojít k porušení cenových nebo jiných právních předpisů nebo kdy je to potřebné pro stanovení správné ceny,

f) předkládají Federálnímu cenovému úřadu svá stanoviska k návrhům zásad cenové politiky a k návrhům ostatních zásadních opatření připravovaných Federálním cenovým úřadem.

(2) Ústřední cenové orgány republik se mohou účastnit cenového řízení u výrobků, které jsou v cenové působnosti Federálního cenového úřadu nebo jiných orgánů nebo organizací.

(3) Ústřední cenové orgány republik vykonávají svou působnost v cenové kontrole na území republiky ve všech orgánech a organizacích, kromě cenové kontroly v ústředních orgánech federace a kromě organizací a výrobků, jejichž kontrolu provádějí orgány uvedené v § 58 odst. 4 a 5.

(4) Opatření v tvorbě a kontrole cen výrobků vyráběných v obou republikách činí ústřední cenové orgány republik v odůvodněných případech po vzájemném projednání nebo společně a zajišťují přitom ve stanoveném rozsahu jednotnost cen.

§ 57

Ostatní federální a republikové ústřední orgány státní správy

(1) Odvětvová federální a republiková ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy (dále jen „ministerstva“) předkládají příslušným ústředním cenovým orgánům návrhy

1 a) cen v případech podle § 42 odst. 2 nebo podle zvláštního předpisu,[40])

b) odbytových přirážek a srážek, obchodních přirážek a srážek z maloobchodních cen v jimi řízených organizacích.

(2) Ministerstva stanoví

a) podle způsobu tvorby cen, stanoveného Federálním úřadem pro normalizaci a měření, pro státní zkušebny jimi řízených organizací ceny výkonů zkušebnictví prováděných podle zvláštního předpisu,[59])

b) ceny a kalkulační sazby v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem[40]) nebo v rozsahu na ně přenesené působnosti a cenové limity, o jejichž uplatnění rozhodnou.

(3) Ministerstva zabezpečují v jimi řízených organizacích dodržování cenových předpisů a provádění cenových kontrol podle plánů těchto kontrol předkládaných příslušnému ústřednímu cenovému orgánu, ukládají opatření k nápravě a cenové odvody, projednávají spolu navzájem případy, kdy jimi řízené organizace se nedohodly o výši ceny, a předkládají svá stanoviska pro řešení cenového sporu ústředním cenovým orgánem, stanoviska k návrhům závazných způsobů tvorby cen a činí podle cenových předpisů další opatření.

[58]) § 2 odst. 1 zákona ČNR č. 134/1973 Sb., v úplném znění č. 23/1989 Sb.
§ 2 odst. 1 zákona SNR č. 135/1973 Sb., v úplném znění č. 27/1989 Sb.

[59]) Zákon č. 30/1968 Sb., v úplném znění č. 84/1987 Sb.

(4) Ministerstva zabezpečují v jimi řízených organizacích provádění centrálně schválených změn cen, které musejí být jednotné, vydávání ceníků a zveřejňování cen výrobků vyráběných, popřípadě prodávaných těmito organizacemi.

(5) Federální ministerstva předkládají Federálnímu cenovému úřadu a ministerstva republik ústředním cenovým orgánům republik rozbory vývoje a působení cen podle § 48 odst. 2.

§ 58

Zvláštní působnost některých ministerstev

(1) Federální ministerstvo zahraničního obchodu vydává pokyny pro tvorbu a kontrolu cen výrobků prodávaných zahraničními kulturními středisky a Federálnímu cenovému úřadu předkládá

a) návrhy zásad tvorby obchodních přirážek a obchodních srážek pro organizace zahraničního obchodu, popřípadě návrhy těchto přirážek a srážek,
b) ke stanovení velkoobchodních cen dovážených výrobků uvedených v § 25 písm. a) podklady podle § 39 odst. 1 písm. a) a b) a v dohodnutém rozsahu údaje o skutečných kupních cenách a jejich předpokládaném vývoji a účastní se projednání jejich návrhů,
c) návrhy na způsoby tvorby a kontroly kupních cen a zabezpečuje jejich dodržování v jím řízených organizacích,
d) informace o zahraničních cenách a prognózy jejich vývoje.

(2) Správa federálních hmotných rezerv stanoví v dohodě s federálním ministerstvem financí a po projednání s Federálním cenovým úřadem ceny (sazby) a jejich změny, které účtuje za zápůjčky hmotných rezerv k dočasnému použití.

(3) Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj podle zásad státní cenové politiky předkládá Federálnímu cenovému úřadu návrhy způsobů tvorby cen a návrhy cen projektových prací, inženýrské činnosti ve výstavbě a kompletačních činností v investiční výstavbě a vědeckotechnických a souvisejících prací. V této oblasti zabezpečuje vydávání ceníků a provádění rozborů vývoje a působení cen.

(4) Federální ministerstvo národní obrany stanoví a mění ceny výrobků vyráběných jím řízenými hospodářskými organizacemi a jemu podřízenými útvary a zařízeními, kromě výrobků určených organizacím,[60]) stavebních a montážních prací. U výrobků, jejichž ceny stanoví a mění, má federální ministerstvo národní obrany i výhradní právo cenové kontroly. Federální ministerstvo národní obrany může působnost v tvorbě cen přenést na podřízené organizace.

(5) Federální ministerstvo vnitra, ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky a ministerstvo vnitra a životního prostředí Slovenské socialistické republiky mají působnost uvedenou v odstavci 4 pro jimi řízené organizace, útvary a zařízení.

(6) Federální ministerstvo paliv a energetiky stanoví ceny geologických prací pro těžbu uranového kovu, jejichž ceny nejsou uvedeny v cenících oboru a dále výkupní ceny elektřiny, tepla a plynných paliv a podle podmínek stanovených Federálním cenovým úřadem ceny podzemních důlních objektů pro uhelný průmysl a těžbu rud.

(7) Federální úřad pro normalizaci a měření stanoví v dohodě s ústředními cenovými orgány

a) způsob tvorby cen za výkony státního zkušebnictví[61]) a ceny za tyto výkony pro státní zkušebny, které řídí,
b) způsob tvorby cen metrologických výkonů a ceny za výkony orgánů státní metrologie.

(8) Ministerstva zemědělství a výživy republik stanoví

a) velkoobchodní ceny oprav traktorů, zemědělských strojů a zařízení opakovaně prováděných zemědělskými organizacemi výhradně pro potřeby zemědělské výroby kromě oprav, jejichž ceny se stanoví podle § 60 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a),
b) příplatky a prémie k nákupním cenám zemědělských výrobků, které jsou vypláceny z jejich centralizovaných zdrojů.

(9) Ministerstva obchodu a cestovního ruchu republik stanoví maloobchodní ceny služeb, které poskytují jimi řízené organizace v souvislosti s prodejem výrobků.

§ 59

Ústřední orgány společenských organizací

Ústřední orgány společenských organizací, které vyrábějí a dodávají výrobky, mají působnost uvedenou v § 57.

---

[60]) Vojenské lesy a statky, Praha, Vojenské stavby, Praha, Vojenský projektový ústav, Praha, Naše vojsko tiskárna, Praha, Naše vojsko nakladatelství a knižní obchod, Praha a Vydavatelství Naše vojsko, Praha.

[61]) § 6 vyhlášky Úřadu pro normalizaci a měření č. 136/1982 Sb., kterou se vykonává zákon o státním zkušebnictví.

§ 60

Národní výbory

(1) Krajské národní výbory, Národní výbor hlavního města Prahy a Národní výbor hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy (dále jen „krajské národní výbory") v rozsahu cenové působnosti stanovené zákony národních rad,[62]) zejména

a) stanoví a mění způsoby tvorby cen, ceny včetně cen upravených podle § 19, jde-li o zvýšení, cenové limity podle § 35 odst. 1 písm. b) a kalkulační sazby pro tvorbu cen, které si vyhradí, nejde-li o výrobky uvedené v odstavci 3,

b) stanoví ceny přepravních výkonů v oboru 932 – nákladní doprava, jde-li o městskou kolejovou dopravu, místní vodní dopravu, potrubní dopravu v rámci kraje, jinou mechanizovanou dopravu (kromě lanovek provozovaných ČSD), dále v oboru 951 – osobní doprava, jde-li o místní vodní dopravu a přepravní výkony skupiny 951.7 (kromě lanovek provozovaných ČSD), dále stanoví maximální ceny vstupného na kulturní produkce s výjimkou vstupného do kin,

c) usměrňují cenovou tvorbu svěřenou do působnosti národních výborů nižších stupňů,

d) zabezpečují zveřejňování cen, včetně vydávání ceníků pro výrobky dodávané organizacemi řízenými národními výbory (ve Slovenské socialistické republice organizacemi řízenými krajskými národními výbory), kromě ceníků vydávaných ústředními cenovými orgány,

e) předkládají ústředním cenovým orgánům republik rozbory vývoje a působení cen za organizace řízené národními výbory.

(2) Okresní národní výbory ve Slovenské socialistické republice, obvodní národní výbory v Bratislavě a Národní výbor města Košic v rozsahu cenové působnosti stanovené zákonem Slovenské národní rady[63])

a) stanoví ceny výrobků včetně cen upravených podle § 19, jde-li o zvýšení a mění ceny výkonů pro organizace a občany v tomto zvláštním předpise uvedené, nejde-li o výrobky uvedené v odstavci 3,

b) zpracovávají návrhy na cenová opatření,

c) zpracovávají a předkládají krajským národním výborům návrhy plánu kontroly cen,

d) zabezpečují zveřejňování cen včetně vydávání ceníků pro výrobky dodávané organizacemi řízenými okresními národními výbory, městskými národními výbory a místními národními výbory,

e) předkládají krajským národním výborům podklady pro rozbory vývoje a působení cen.

(3) Působnost národních výborů se nevztahuje na stanovení cen

a) jde-li o jednotné ceny podle § 32 odst. 1,

b) stavebních a montážních prací, pro které se stanovují jednotné ceny pro všechny organizace,

c) zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků, pro které se stanovují ceny platné pro všechny organizace, kromě potravinářských výrobků vyráběných a dodávaných drobnými provozovnami národních výborů nebo na základě povolení národního výboru občany nebo jednorázově společenskými organizacemi,

d) oprav motorových vozidel pro silniční dopravu,

e) cestovního ruchu, periodických publikací, neperiodických publikací vydávaných organizacemi, které mají trvalé vydavatelské oprávnění,

f) které si vyhradil ústřední cenový orgán republiky,[64])

g) které stanoví Federální cenový úřad v rozsahu své působnosti[57]) pro všechny organizace nebo které stanoví jiné orgány podle zvláštních předpisů nebo této vyhlášky.

(4) Národní výbory uvedené v odstavcích 1 a 2 metodicky řídí organizace ve své cenové působnosti a občany provozující činnost s povolením národního výboru.

(5) Krajské národní výbory řídí cenovou kontrolu prováděnou národními výbory nižších stupňů.

§ 61

Krajské finanční správy

Krajské finanční správy, Finanční správa v hlavním městě Praze a Finanční správa hlavního města SSR Bratislavy vykonávají působnost v cenové kontrole[65]) ve všech organizacích kromě organizací a výrobků, jejichž kontrolu provádějí orgány uvedené v § 58 odst. 4 a 5.

---

[62]) § 3 odst. 3 a 6 zákona ČNR č. 134/1973 Sb. v úplném znění č. 23/1989 Sb.

[63]) § 3 odst. 5 zákona SNR č. 135/1973 Sb., v úplném znění č. 27/1989 Sb.

[64]) Např. výměr ministerstva financí, cen a mezd ČSR a ministerstva financí, cen a mezd SSR č. 187/163/89-1059/8.3/89 o vyhrazení působnosti ve změnách cen výrobků MFCM ČSR a MFCM SSR a o provádění drobných operativních změn velkoobchodních cen krajskými národními výbory.

[65]) § 3 odst. 7 zákona ČNR č. 134/1973 Sb., v úplném znění č. 23/1989 Sb.
§ 3 odst. 8 zákona SNR č. 135/1973 Sb., v úplném znění č. 27/1989 Sb.

§ 62

Organizace

(1) Organizace se pověřují působností uvedenou v tomto paragrafu, jestliže v § 55 až 60 není výslovně stanoveno jinak.

(2) Organizace pro své výrobky

a) stanoví

1. velkoobchodní ceny opakovaně vyráběných i nestandardních výrobků kromě jednotlivých národohospodářsky významných výrobků nebo vymezených oborů, skupin (podskupin) výrobků, u nichž si cenové orgány předem vyhradí stanovení cen; pro výběr těchto významných výrobků předkládají organizace na základě požadavku cenových orgánů přehled nově vyráběných výrobků zahrnujících údaje o roku zahájení výroby, předpokládaném objemu výroby každého výrobku za prvé tři roky, předpokládaném způsobu tvorby jeho ceny a směrech jeho určení,
2. nižší ceny podle § 4 odst. 3 a 4 a v případech stanovených cenovými orgány vyšší než minimální nákupní ceny,
3. velkoobchodní ceny výlučně vyvážených výrobků a velkoobchodní ceny dovážených výrobků, tvořené podle § 25 písm. b),
4. ceny oprav strojírenských výrobků a ceny dílů pro výrobní i náhradní spotřebu kromě maloobchodních cen náhradních dílů dodávaných též státním a družstevním obchodním organizacím k dalšímu prodeji; organizace v cenové působnosti národních výborů stanoví ceny dílů a náhradních dílů včetně dovážených a velkoobchodní ceny oprav strojírenských výrobků prováděných výhradně pro organizace,
5. ceny výrobků jimi vyráběných a prodávaných po skončení ověřování poptávky[3]) jen ve vlastní prodejně nebo v prodejně akciové společnosti, jejíž jsou akcionáři nebo sdruženého podniku, jehož jsou členy; maloobchodní ceny se tvoří přímým propojením podle § 31; organizace v cenové působnosti národních výborů mají tuto působnost i při prodeji v obchodní síti ostatních organizací, které jsou v cenové působnosti národního výboru,
6. obchodní ceny,
7. přirážky a srážky za odchylky od podstatných podmínek s výjimkou přirážek podle § 23 odst. 3 až 5 pro opakovaně dodávaný výrobek, nejde-li o dodávku jednotlivého výrobku,
8. kalkulační sazby pro tvorbu cen, pokud si jejich stanovení nevyhradí cenový orgán,
9. prozatímní ceny podle § 3 odst. 2,
10. maloobchodní ceny nestandardních výrobků, jde-li o výrobky organizací v cenové působnosti národních výborů,
11. cenové limity, jejichž vytvoření si dohodnou s odběrateli, a limity podle § 24 odst. 4,
12. ceny a změny cen na základě dalšího pověření cenovým orgánem nebo podle zvláštního předpisu,

b) předkládají

1. cenovému orgánu návrhy na stanovení cen a na změny velkoobchodních cen, pokud nemají působnost je stanovit,
2. příslušnému orgánu hospodářského řízení plány cenových kontrol a zprávy o jejich plnění včetně majetkových a osobních postihů a náhrad škod,
3. příslušnému orgánu hospodářského řízení podklady pro připravovaná cenová opatření včetně návrhů na změny maloobchodních cen a rozbory vývoje a působení cen,

c) vydávají za oblast své výroby, popřípadě podle pověření za zvlášť vymezenou oblast ceníky a jejich dodatky.

(3) Obchodní organizace stanoví maloobchodní ceny výrobků dodávaných do tržních fondů v rozsahu určeném zvláštními rozhodnutími,[31]) nižší maloobchodní ceny podle § 4 odst. 4 a přirážky a srážky u těchto cen za odchylky od podstatných podmínek a limity maloobchodních cen, které nestanoví ústřední cenový orgán. Obchodní organizace vydávají, popřípadě zpracovávají ceníky maloobchodních cen a jejich dodatky a předkládají ústředním cenovým orgánům rozbory vývoje a působení maloobchodních cen. Pokud příležitostně vyrábějí některé výrobky pro jiné organizace, mají rovněž působnost jako organizace podle odstavce 2.

(4) Odbytové a ostatní nevýrobní organizace, dodávající výrobky za maloobchodní ceny, stanoví je pro průmyslové tuzemské i dovážené spotřební výrobky prodávané výhradně v prodejnách těchto organizací, nejde-li o maloobchodní ceny, které stanoví národní výbor, nebo jejichž stanovení si zvlášť vyhradí ústřední cenový orgán.

(5) Organizace zahraničního obchodu stanoví běžné kupní ceny, prozatímní kupní ceny, limity kupních cen výrobků, které budou výstupem řešení úkolu plánu rozvoje vědy a techniky a u nichž je předpoklad, že budou vyváženy, dále sazby přímých obchodních nákladů zahraničních a obchodní ceny dovážených výrobků, pokud podle dohody je nestanoví obchodní organizace.

§ 63

Cenové gesce

(1) K širší součinnosti ústředních cenových orgánů s podnikovou sférou při zabezpečování státní cenové politiky a regulace cen mohou ústřední cenové orgány pověřovat po předchozí dohodě orgány a organizace cenovou gescí. Pověřují se především organizace, které se podílejí na převážné části výroby v daném oboru nebo v největším rozsahu výrobky daného oboru prodávají nebo nakupují nebo zajišťují cenovou agendu v dané oblasti výroby.

(2) Ústřední cenové orgány při pověření cenovou gescí stanoví zároveň úkoly, práva a povinnosti cenového gestora v rozsahu nezbytném k zabezpečení opatření, pro něž se cenová gesce zřizuje. Cenoví gestoři zejména

a) koordinují práce na zdokonalení způsobů tvorby cen a cenových limitů a zpracovávají návrhy závazných způsobů tvorby cen,

b) zabezpečují a koordinují provádění významných cenových opatření v případech, kdy se na výrobě podílí více organizací a je závazná jednotnost cen,

c) stanoví ceny nových výrobků v rozsahu svého pověření,

d) předkládají návrhy na cenová opatření na základě rozborů vývoje a působení cen,

e) zpracovávají a vydávají v určených oborech jednotné oborové ceníky a dodatky k nim.

(3) Zřizování a činnost cenových gescí jsou upraveny rozhodnutím ústředních cenových orgánů.[38])

ČÁST OSMÁ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 64

Návrhy cen zpracované před 15. únorem 1990 se projednávají a ceny stanovují podle předpisů platných do 14. února 1990, nejdéle však do 31. května 1990.

§ 65

V případech zdůvodněných specifickými podmínkami některých výrob může ústřední cenový orgán stanovit odchylky a výjimky pro uplatnění jednotlivých druhů cen a pro jejich tvorbu po předchozí dohodě s příslušnými ústředními cenovými orgány.

§ 66

Zrušuje se:

1. vyhláška Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. 113/1985 Sb., o cenách,
2. výnos Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. V-2/86 o cenové kontrole,
   výnos Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu, Slovenského cenového úřadu č. V-3/86 o cenících a označování výrobků maloobchodními cenami,
   výnos Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu, Slovenského cenového úřadu č. V-4/86 o cenových limitech,
   uveřejněné v Cenovém věstníku částka 52/1985 a registrované ve Sbírce zákonů částka 32/1985.

§ 67

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. února 1990.

Ministr
pověřený řízením Federálního
cenového úřadu:

Ing. **Šebek** v. r.

Ministr financí cen
a mezd ČSR:

Ing. **Nikodým** v. r.

Ministr financí, cen
a mezd SSR:

Ing. **Mišeje** v. r.

OPATŘENÍ
FEDERÁLNÍCH ORGÁNŮ A ORGÁNŮ REPUBLIK

POSTUP
při financování některých výdajů státních podniků a některých dalších socialistických organizací, schválený usnesením vlády Československé socialistické republiky ze dne 18. ledna 1990 č. 34

Vláda Československé socialistické republiky k provedení § 25 odst. 2 nařízení vlády ČSSR č. 208/1989 Sb., o finančním hospodaření státních podniků a některých dalších socialistických organizací, schválila tento postup:

1. Výdaje na nedokončené rekonstrukce a modernizace prováděné současně s opravou včetně projektové dokumentace, jejichž financování (zúčtování výdajů na ně) bylo zahájeno do konce roku 1989 podle zvláštních předpisů,[1]) mohou státní podniky a některé další socialistické organizace (dále jen „organizace") do doby jejich dokončení hradit z provozních (neinvestičních) výdajů. Přitom budou postupovat způsobem stanoveným pro úhradu výdajů na opravy a udržování podle zvláštního předpisu.[2]) Vypořádávání úhrad těchto výdajů vynaložených u víceúčelových zařízení hrazených do konce roku 1989 z více zdrojů se mezi jednotlivými zdroji financování neprovádí. O hodnotu rekonstrukcí a modernizací financovaných uvedeným způsobem se neupravuje pořizovací hodnota základních prostředků.

2. Výdaje na nedokončené investice[3]) v zařízeních podnikové společenské spotřeby hrazené z fondu kulturních a sociálních potřeb prostřednictvím fondu rozvoje podle zvláštního předpisu[4]) vynaložené do konce roku vypořádají organizace převodem mezi fondem rozvoje a fondem kulturních a sociálních potřeb ve výši odpovídající rozdílu mezi převedenými zdroji do fondu rozvoje a skutečně použitými zdroji k financování investic. Obdobně se postupuje i u víceúčelových zařízení, u kterých byly výdaje na investice hrazeny z více zdrojů (s přihlédnutím k podílu těchto zdrojů na financování). Výdaje na dokončení investic budou hrazeny již z jednoho příslušného zdroje financování.

3. Výdaje na nedokončené úkoly resortního plánu rozvoje vědy a techniky, k jejichž řešení byla uzavřena s řešitelem dohoda nejpozději do 31. 12. 1989:

a) u úkolů, u nichž bude realizátorem organizace, na kterou resort převede práva a povinnosti podle § 128 hospodářského zákoníku, bude organizace hradit ze svých zdrojů; společně s převodem práv a povinností dříve uvedených může resort této organizaci převést i zdroje a prostředky na financování tohoto úkolu ze svého resortního fondu technického rozvoje do výše zůstatku tohoto fondu; nevyčerpané zdroje a prostředky převede podnik po ukončení úkolu technického rozvoje do příslušného státního rozpočtu; případné překročení výdajů na řešení úkolu hradí organizace ze svých příslušných zdrojů; případný převod zdrojů z resortního fondu technického rozvoje organizaci se pokládá za součást finančního hospodaření roku 1989;

b) u úkolů, kdy výsledek řešení je určen pro potřebu resortu, budou resortu uvolňovány prostředky ze zvláštního účtu státního rozpočtu k plnění závazků z uzavřených hospodářských smluv, a to až do výše převedeného zůstatku resortního fondu technického rozvoje na příslušný účet státního rozpočtu; přitom se nepřipouští rozšiřování předmětu smlouvy a zvyšování ceny řešení; případný nedostatek finančních prostředků na zvláštním účtu k plnění uzavřených smluv může být zcela výjimečně uhrazen po posouzení potřeby resortu z prostředků příslušného státního rozpočtu v rámci celkových neinvestičních prostředků vyčleněných na rozvoj vědy a techniky.

---

[1]) § 20 odst. 2 vyhlášky federálního ministerstva financí a předsedy Státní banky československé č. 162/1980 Sb., o financování reprodukce základních prostředků, ve znění vyhlášky č. 180/1982 Sb. a vyhlášky č. 108/1985 Sb.

[2]) § 14 odst. 7 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 208/1989 Sb., o finančním hospodaření státních podniků a některých dalších socialistických organizací.

[3]) § 14 odst. 2 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 208/1989 Sb.

[4]) § 18 odst. 10 vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky, ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a Ústřední rady odborů č. 21/1986 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

4. K poskytování záloh na členské podíly při stabilizační družstevní výstavbě podle zvláštního předpisu[5]) od 1. 1. 1990 použijí organizace peněžní prostředky bez použití zdrojů kteréhokoliv fondu. Poskytnuté zálohy budou sledovat v majetku organizace na příslušném rozvahovém účtě jako ostatní pohledávky. V souvislosti s tím zálohy poskytnuté k uvedeným účelům a dosud nevrácené bytovými družstvy do 31. 12. 1989 převezmou organizace do evidence svého majetku při současném zvýšení zdrojů fondu rozvoje, jehož zdroje (popřípadě zdroje dřívějšího investičního fondu) při poskytování záloh použily. Přitom se ruší evidence záloh na podrozvahových účtech.

M. **Čalfa** v. r.

[5]) § 13 vyhlášky federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky, ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví.

Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky

vydalo ve smyslu ust. § 17 zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, **„Přehled změn v územní organizaci, v názvech obcí a jejich částí, ve střediskových obcích a v matričních obvodech s účinností od 1. ledna 1989“**, poř. č. 2/1989 Ú. v. ČSR, který doplňuje Seznam obcí a jejich částí, vydaný ministerstvem vnitra ČSR (č. j. VS/1-9687/83 ze dne 28. září 1983) a uveřejněný ve Statistickém lexikonu obcí ČSSR 1982, ve znění změn uveřejněných ve sdělení MV ČSR č. 11/1982 Ú. v. ČSR, č. 7/1983 Ú. v. ČSR, č. 11/1983 Ú. v. ČSR, č. 11/1984 Ú. v. ČSR, č. 12/1984 Ú. v. ČSR, č. 4/1985 Ú. v. ČSR, č. 8/1985 Ú. v. ČSR, č. 3/1986 Ú. v. ČSR, č. 4/1986 Ú. v. ČSR, č. 4/1988 Ú. v. ČSR, redakčních sděleních č. 14/1982 Ú. v. ČSR, č. 12/1983 Ú. v. ČSR a č. 19/1986 Ú. v. ČSR.

Do „Přehledu“ lze nahlédnout u národních výborů a u ministerstva vnitra a životního prostředí ČSR.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra – **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 – **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, státní podnik (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 – Vychází podle potřeby – **Roční předplatné činí 170,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku. **Účet pro předplatné:** SBČs Praha 1, účet č. 19-706-011 – Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu počtu odebraných výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí. V písemném styku vždy uvádějte šestimístné číslo vyúčtování. – **Distribuce předplatitelům:** SEVT, s. p. Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, **jednotlivé částky** lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, **za hotové v prodejnách SEVT:** Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 93 – Brno, Česká 14, telefon 265 72 - Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95, **v prodejnách Knihy:** České Budějovice, Žižkovo nám. 25, – Olomouc, nám. Míru 5, – Ostrava, Dimitrovova 14 **a ve vybrané síti prodejen PNS.** – Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55. Tisk: Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.